

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesечно 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
dnevna izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1. stop. peti-vrsta
mali oglaš po 150
in 2 D. večji oglaš
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
o pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneve po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopis se ne vrača, neuravnan
pislo se ne sprejema. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Ljubljana
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inštalac. Sarajevski. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Žoljenje je sveto!

Velikonočni teden spominja vse kulturno človeštvo na največje moralne dobrine, ki jih je prineslo svetu krščanstvo. Naj bo kdo kate-regakoli naziranja o najvišjih stvarih, tega ne taji nihče, da je Kristusova vera ublažila, oplemenitila in povzdignila nravi sveta, ki se je dvigal na razvalinah rimskega cesarstva. Prav za prav se šele s krščanstvom začela prava kultura, zgrajena na dostojanstvu, enakopravnosti in duhovni svobodi vsakega; na neodtujljivih pravicah individua, naj bo kate-regakoli plemena ali stanu, ter na neizpros-nih dolžnostih vsakega do bližnjega in do celote ter narobe — občestva do vsakega, tudi najnižjega svojega člana.

Eden najbolj važnih moralnih principov, ki je po vplivu in moči krščanstva izpre-menil barbarsko družbo v kulturno, je brez-pogojno spoštovanje človeškega življenja, brezizjemna prepoved uničenja kateregakoli človeškega življenja, razun v opravičenem skrajnem silobranu ali kadar obsodi zakonita oblast v imenu družbe kakšnega svojega ne-vrednega člana na smrt. Kako je v tem oziru krščanstvo globoko poseglo v dejanski potek življenja, razvidimo iz tega, da je odslej tudi tako zvani politični umor postal zločinstvo na enaki stopnji kakor vsako drugo. Naj je bila in žal še je dejanska praksa v tem oziru še vedno dosti daleč od krščanskega ideala, ven-dar Cerkev ta princip neomajno vzdržuje in je brez dvoma tudi dejansko v tem pogledu zelo omilila politične nravi evropskih na-rodov ter omogočila to, kar se imenuje kul-turni napredek.

Političen umor, naj bo izvršen po inicia-tivi posameznika ali po nalogu kakšne zarote, je in ostane prav tako zločinski dejanje ka-kor umori iz nepolitičnih motivov. In prav-tako nemoralno je proslavljanje političnih zlo-činov. Tudi objektivno politični umor ni ni-koli doprinesel k običnemu dobru, ampak je v svojih bodisi bližnjih bodisi daljnjih posledic-ah imel le škodljive posledice — iz enega umora se rodi iz maščevanja drugi in tako dalje v neskončnost. Cezar, ki ga je umoril Brutus, je bil neskončno več vreden in je ne-izmerno več doprinesel k običnemu blagru ko bornirani »demokrat« Brutus, v resnici eks-ponent stare rimske aristokracije, in vendar so ga častili še do francoske revolucije kot nekakega polboga. In četudi bi — predpostav-ljajmo tako — kakšen tak umor ne imel vid-nih zlih posledic, ampak bi se zdel tudi v svojih izdejstvitvah koristno dejanje, vendar v resnici ruši moralno in radi tega temelje družbe v njenih koreninah, čeprav bi se to na zunaj in dolgo ne izražalo z vso jasnostjo. Na-silje rodi vedno le nasilje, naj se komu zde nagibi še tako »visoki«. Človeško življenje je in mora biti nedotakljivo in umor je in ostane v vsakem slučaju globoko antisocialno de-janje.

Na to moramo opomniti tudi javnost v naši državi, v kateri se je zgodil pred dnevi zopet umor, za katerim se sumijo politični motivi. Umorjeni nam je bil po svetovnem in političnem naziranju tuj in vseskozi nasprot-nik, toda tudi njegovo življenje je sveta in nedotakljiva vrednota, in če so morilci me-nili, da jih je vodilo politično prepričanje, ka-teremu je bil Toni Schlegel nasproten, pa je tudi on imel svoje pošteno in iskreno politično prepričanje, pa le ni posegel po političnem umoru, da ga uveljavljal proti svojim nasprot-nikom. Z eno besedo: Kam pridemo, če bo-sta boj med političnimi nazori odločevala bo-dalo in revolver? Če bi zdaj Schleglovi pri-jateljeli prišli za isto orožje, da maščujejo svo-jega političnega voditelja?

Čas je, da se tej praksi v naši državi stori energično konec. Naša politična zgodovina od osvobođenja dalje je omadeževana že po celi vrsti umorov: Draškovića, obeh Radičev, Ba-sarička, Ristovića, generala Kovačevića, Hadžipopovića, in atentatov: na pokojnega Pašića, poslanca Krafca, Ziko Lazića, da ne omenjamo ubijstev in atentate na manj vidne osebe, izvršene iz »nacionalnih« nagibov. Pa še drugi atentati so bili zamišljeni, pa hvala-bogu ne izvršeni. Ali ni že zadosti? Ali ne zahteva konsolidacija naših notranjih razmer, dvig naše politične morale in naš ugled v ino-zemstvu, da se s tem enkrat za vselej neha?

Zivimo v času, ko morajo bolj kot le kdaj poprej biti vse občestvene sile naperjene na pozitivno deo za ozdravljenje naših javnih razmer, za izboljšanje naše uprave, za ubla-ženje notranjih političnih borb in povzdignje-nje našega političnega in moralnega nivoja, za

Organizacija osrednje uprave

Izločitev posameznih oddelkov - Redukcija ministrstev

Belgrad, 28. marca. (Tel. »Slov.«) V mi-nistrstvih se delajo priprave, da se iz posa-meznih ministrstev stvorijo organske celote, to je, da se izločijo oddelki, ki ne spadajo organično v dotična ministrstva. S tem se hoče izvesti sistematičnost tudi v zunanji or-ganizaciji. Kot smo poročali, se bodo gotova ministrstva najbrže uknila, iz drugih mini-strstev pa se bodo izločili oziroma se jim bodo na novo dodelili posamezni oddelki. Ta-ko čujemo, da se bosta iz ministrstva za pro-met izločila gradbeni in pomorski oddelk. Pomorski oddelk naj bi prevzelo ministrstvo za trgovino in industrijo, gradbeni oddelk pa bi prevzelo ministrstvo za javna dela. Na-sprotno pa bi dobilo prometno ministrstvo od ministrstva za trgovino in industrijo eventu-elno oddelk za turizem.

Dalje se bodo med ministrstvi za pro-met in generalno direkcijo za vode uredile kompetence glede vodnih poti in prometa na njih. Ureditve plovnosti je spadala namreč dosedaj pod kompetenco direkcije za vode, promet sam in policija na njej pa pod kom-petenco prometnega ministrstva. Tako so se pripetili slučajji, da sta se križali ob zadnjih nesrečah v Belgradu, ko se je odtrgalo od prezimovališča na Savi nekaj vlačilcev, kom-petenci ministrstva za poljedelstvo in vode ter ministrstva za promet. Prezimovališče je

imelo v oskrbi poljedelstvo, policijo pa je vr-šilo prometno ministrstvo.

Kar se tiče oddelkov, ki so dodeljeni dru-gim ministrstvom, pa spadajo po mnenju zu-nanjega ministrstva pod njegovo kompetenco, se zlasti mnogo govori o oddelku za zunanjo trgovino in o izseljeniškem oddelku. Oddelk za zunanjo trgovino je sedaj posebna instanca v okviru trgovinskega ministrstva. Mnogo se je govorilo, kako je treba dvigniti našo trgo-vino in poiskati zunanji trg. S tem je bistveno tangirana konzularna služba, ker so konzuli ne diplomatski, ampak trgovinski zastopniki naše države. Zato se dela v zunanjem mi-nistrstvu na to, da dobi to ministrstvo tudi tr-govinski oddelk od trgovinskega ministrstva, ki naj bi se spojilo oziroma stopilo v ožjo zvezo.

Za konzularni oddelk zunanjega mi-nistrstva je zunanje ministrstvo prav tako za-htevalo zase izseljeniški oddelk, ki je sedaj priključen ministrstvu za socialno politiko.

Zlasti mnogo se je debatiralo o tem, kaj vse spada pod javna dela. Inženjerji so pred-lagali, naj se javnim delom priključi tudi pro-met. Kako bo v bodoče gradbeno ministrstvo, še za sedaj ni gotovo. Gotovo je, da se bo vse to, kar spada pod to ministrstvo, spojilo z njim.

Gospodarski zakon pred vrhovnim zakonodajnim svetom

Belgrad, 28. marca. (Tel. »Slov.«) Zakono-dajni svet, ki se bo sestel 4. aprila, bo imel med drugim mnogo posla tudi z gospodarskimi zakoni. Gozdarsko ministrstvo je dosedaj iz-gotovilo:

1. Zakon o zavarovanju rudar-jev. Načrt tega zakona je bil gotov že pred poldrugim letom. Sedaj se je ponovno pre-gledal in spopolnil. Čujemo, da se bo ta va-žen načrt bistveno spremenil, še preden pride pred zakonodajni svet. Nadalje je gotov

2. Zakon o gozdovih. Ker je gozdna industrija pri nas velikega pomena za vse pre-bivalstvo v državi, je pomen tega zakona oči-viden. Težave pa so se pojavile tedaj, ko se je sestala prva komisija, ki naj bi to vprašanje sistematično uredila. Gre namreč za ureditev med seboj različnih gozdnih sistemov, ki so pri nas v veljavi. V Sloveniji imamo indivi-dualni sistem, na Hrvaškem, v Bosni in Herce-govini in Srbiji pa zopet druge sisteme. Pri tem pride v poštev skupno gospodarstvo, ome-jtve gozdov, zasebna, oziroma občinska reži-ja. Že na prvi pogled je jasno, da so razlike bi-stvene. Ko se je sestavljal zakon, je šlo za to, ali naj bo zakon le okvir, ali enoten, da bi se vsa materija uredila za vso državo. Ko-misija si ni mogla pomagati drugače, kot da je napravila okvirni zakon. Toda tudi ta okvirni zakon bo po izjavi gozdarskega mi-nistrstva v kratkem doživel važne spremembe. Zakon temelji na bistveno drugi osnovi, kakor dosedanj prečanski zakon. Kompetence obla-sti je prenesel na centralo v ministrstvu. Ob-

razložitev zakona še ni gotova. Poverila se je članom te komisije. Gotov je

3. Lovski zakon. Že ob priliki, ko se je to vprašanje načelo, sta se pojavili dve vprašanji: prečanski zakupni in srbsko-bosan-sko-hercegovinski regalni sistem. Lovske or-ganizacije so zborovale v Belgradu in obiskale Nj. V. kralja. Zagrebški veliki župan dr. Zo-ričić je dobil nalogo, naj sestavi načrt. V bi-stvu vsebuje načrt predloge, ki jih je sestavila Zveza jugoslovanskih lovskih društev. V pre-čanskih krajih ostane zakupni sistem, v Boeni in Hercegovini ter Srbiji pa regalni, oziroma fakultativni zakupni sistem, če se občine zanj izjavijo.

Belgrad, 28. marca. (Tel. Slov.) Gozdarsko ministrstvo je podpisalo pravilnik o računo-vodstvu ravnateljstva za državne rudnike v Sa-rajevu in vseh drugih, 20 po številu, obstoječih državnih rudnikov. S tem pravilnikom je ure-jena vsa rudarska stroka po posameznih pod-jetjih. S pravilnikom je ministrstvo postavilo gospodarstvo v rudnikih na komercialno pod-lago trgovskega kupčevanja.

Gozdarsko-rudarsko ministrstvo je nadalje spremenilo in dopolnilo pravilnik o polaganju državnih strokovnih izpitov v rudarskem re-soru ministrstva. Novela se je izdelala na po-dlagi izkustev, ki jih je imelo ministrstvo dose-daj pri polaganju izpitov. Pravilnik vsebuje nove uredbe o polaganju državnih izpitov od strani zasebnih inženjerjev, ki žele dobiti pravico avtorizacije po uredbi o avtoriziranju inžen-jev in arhitektov.

Razprava proti morilcu Ristovića

Morilec Šlegla pobegnil v inozemstvo - Razprava proti atentatorju Suniću bo 24. aprila

Zagreb, 28. marca. (Tel. »Slov.«) Po se-demesečni preiskavi je stopila afera umora urednika »Jedinstva« Ristovića v završni sta-dij. Banski stol je te dni zavrnil vse ugovore proti obtožnici. Glavna razprava proti Risto-vičevemu morilcu Josipu Suniću bo 20. aprila v Zagrebu. Obtožen je hudodelstva tajnega umora, za katero je zagrožena smrtna kazen.

Z isto obtožnico je obtožen Jakopič, ki je istega večera napadel pred zločinom Ristovi-ća v restavraciji »Kolo« in ga ranil na glavi. Obtožen je lahke telesne poškodbe. Senatu bo

predsedoval Ivan Bačac. Na razpravo je po-klicano 19 prič. Misli se, da bo razprava tra-jala tri dni.

Zagreb, 28. marca. (Tel. »Slov.«) Preiska-va v Šleglovem umoru ni prinesla doslej no-benega uspeha. Metasi, ki so ga aretirali na podlagi Dakičeve izjave, je bil zaslišan in je dokazal alibi. Metasi je bil pridržan v zaporu, ker ima napačen potni list in se bo radi tega proti njemu postopalo.

Peti dan preiskave ni prinesel nobenih pozitivnih dognanj. Pojavljajo se glasovi, da

odkriti in vneto sodelovanje z najvišjim fak-torjem države, da postane Jugoslavija edin-stvena, močna in ugledna država. Zato je pa treba tudi odločnosti od strani vseh poklica-nih, da se taki atentati, kakor je bil atentat na časnikarja Schlegla, enkrat za vselej pre-prečijo. Terorju je treba napovedati odločen boj na vsej črti, zarotništvo proti življenju so-državljanov je treba izruvati v korenini, ljudi,

ki hočejo motiti naše javno življenje in pre-prečiti njega ureditev s podlim nasiljem, naj bo prikriti s še tako »idealnimi« gesli, je treba napraviti neškodljive, treba je z vsemi silami zaščititi princip legitimne oblasti proti vsaki politični in moralni anarhiji! Borba po-litičnih mnenj in nazorov v večji ali manjši meri je neizogibna in potrebna, toda mora biti le s poštenimi in ne nasilnimi sredstvi.

Velikonočna številka „Slovenca“

ki izide v soboto dne 30. marca zju-traj, prinaša:

Leposlovno prilogo

broširano v okusnem zavitku in ilu-strirano, na 48 straneh s sledečo vsebino:

Beseda za velikonoč, pesem Jože Pogačnika.

Rapsodova velikonočna poslanica, Ivan Pregeš.

Velika noč v ostroškem samostanu, Miloš Živković.

Velikonočna povest iz »Bratov Kara-mazovih« F. M. Dostojevskij.

Pietà, pesem, Rainer Maria Rilke.

Otroci se igrajo, Narte Velikonja.

Otroška priloga

s šestimi lepimi povestmi, pesmimi in kratkočasticami, uredil F. Bevk.

Iz Valvazorja.

Iz kraljestva živali (nosorog, ris, gua-nako, vikuna).

Beli labodi (Iz knjige »V sibirskih pra-šumah« Ossendowskega).

Velikonočna nagradna uganka.

Nadalje prinese velikon. »Slovenec«:

Vstal je Gospod

krasno kompozicijo P. Hug. Sattnerja, libretto od P. Krizostoma, na štirih straneh v finem tisku.

Tretja priloga je

„Ilustrirani Slovenec“

v zelo okusni priredbi.

je verjetno, da je morilec pobegnil preko me-je. Verjetno je, da bo tok preiskave krenil v drugo smer in da bodo morilec iskali izven mej naše države. Policija čuva rezultate pre-iskave v največji tajnosti.

Konferenca o južni železnici

Belgrad, 28. marca. (Tel. Slov.) V Veroni se je te dni vršila konferenca, ki je trajala tri dni. Na njej so se sestali zastopniki Italije, Ju-goslavije, Madžarske in Avstrije. Gre za nekaj milijonov zlatih frankov, katere morajo te štiri države letno plačevati Franciji za južno želez-nico. Če gre gotova količina blaga preko trža-škega pristanišča (odtod ime tržaška tonaža), potem mora Italija plačati gotovo premijo, oz. odpade nanjo večji znesek, ki naj se plača Fran-ciji. Pogodba, ki to določa, je sklenjena na 25 let. V Veroni so se o tem pogajali. V bistvu se je dosegel sporazum, čeprav se v podrobnostih niso pogajali.

Za agrarno banko

Belgrad, 28. marca. (Tel. »Slov.«) Oblastni ravnatelj v Zagrebu dr. Šuštar nadomestuje umrlega ravnatelja ravnateljstva za kmetijski kredit Mračevića. S tem, da je vlada odklo-nila državno dotacijo ravnateljstvu za kme-tijski kredit v znesku 50 milijonov, se je de-jansko onemogočilo, da bi ostalo ravnateljstvo za kmetijski kredit tako, kot je. Čujemo, da je dr. Šuštar dobil od glavnega ravnatelja poštne hranilnice dr. Nedeljkovića pooblastilo, da v najkrajšem času izdela pravilnik za agrarno banko.

Konferenca radi odpiranja trgovin

Belgrad, 28. marca. (Tel. »Slov.«) V so-cialnopolitičnem ministrstvu so se zbrali za-stopniki trgovinskega ministrstva z načelnikom dr. Krpanom in inspektorjem dr. Pavletičem, zastopniki belgrajske trgovinske, obrtne in in-dustrijske zbornice, zagrebske trgovinske zbor-nice, zagrebske delavske zbornice in trgovin-ske in obrtne zbornice novosadske. Dopoldne in popoldne so obravnavali uredbo o odpiranju in zapiranju trgovin in obrtnih obratov. Do končnoveljavnega sklepa ni prišlo. Debatu se bo najbrž še dva dni nadaljevala.

Slovani in manjšine

Zunanji minister velike slovanske države in nam prijateljske Poljske, g. Zaleski, je na zadnjem zasedanju Sveta Društva narodov zastopal svojo državo, ki je polstalen član Sveta. Nedavno je o tem zasedanju, posebej pa o manjšinskem problemu podal zanimive izjave. Ker je stališče — kakor ga je zagovarjal gospod Zaleski — obenem tudi stališče Češko-slovaške in Jugoslavije, prinašamo te izjave:

Predlog zastopnika Kanade Danduranda za spremembo postopanja z manjšinskimi peticijami je plod plemenitega idealizma. Obžalovati pa je, da je ta predlog prišel istočasno z nemškimi, ker se je to nekaterim zdelo, kakor da gre za skupno nemško-kanadsko akcijo.

Kar pa se tiče nemškega predloga, je Stresemann z napovedjo, da bo postavil na dnevni red celoten problem mednarodne zaščite manjšin, povzročil posledice, ki gotovo niso bile v njegovih intencijah. Predvsem je izrazil očitno ogorčenje in vseh onih državah, ki so sprejele obveznosti napram manjšinam. Države so uvidele nevarnost, ki leži v netenju nevarnega ognja narodnostnega vprašanja.

Uspeh je bil odločen in energičen odpor zastopnikov teh držav proti vsakemu poskusu, da bi se vprašanje mednarodne zaščite manjšin izkoristilo za neke druge cilje in egoistične namere.

Velik uspeh poslednjega zasedanja Sveta Društva narodov je prepričanje in odločna zahteva vseh, da se sme sodelovanje v Društvu narodov izkoristiti samo v one svrhe, ki so določene v paktu in da je naloga Društva narodov samo ta, da skrbi za sigurnost in za obstoj vseh držav, ne pa da pomaga onim, ki bi te države hotele rušiti in izpodkopavati njihove temelje. Uspeh je bil dalje tudi ta, da se je splošno ugotovilo dejstvo, da je cilj manjšinskih pogodb njihova politična asimilacija, njihovo lojalno nastopanje v državi, v katero jih je usoda vrгла.

Zunanji minister Zaleski je nato prešel na položaj manjšin na Poljskem in naglasil, da bi se ravno nemške manjšine morale iz tega učiti in se s tem okoristiti. Politični voditelji nemške manjšine na Poljskem morajo uvideti, da je mnogo bolje in tudi pametnejše, da zavzamejo brez kakih pomislekov stališče lojalnosti napram državi. Najraje gledajo, da bodo sodelovali povsod in na vseh poljih s Poljaki, kakor pa da pričakujejo pomoči iz tujine. Z zadovoljstvom ugotavlja, da se med nemško manjšino pojavlja močna struja, ki je odločno proti temu, da bi se njen položaj izkoristil od tujih agentov. Upa, da se bo ta proces nadaljeval in da nemška manjšina ne bo več tvorila nekeke ovire za popolno zблиžanje med Poljsko in Nemčijo.

To zблиžanje pa je za obe državi od življenske važnosti. Poljska vlada bo vedno delala za zблиžanje in intimno sodelovanje z nemško državo, ker ona v tem ne vidi samo skupen interes obeh držav, marveč močno garancijo za mir v Evropi.

Belgrajske vesti

Belgrad, 28. marca.

Ing. Cvetko Božič, šef gozdarske uprave na Bledu, je zopet odpoklican v slovenski oddelek v gozdarskem ministrstvu.

V prosvetnem ministrstvu se 4. aprila sestane komisija, ki bo pregledala ves učni načrt, ki je dosedaj veljal na ljudskih in srednjih šolah.

Državno sodišče prične z razpravami v drugi polovici aprila.

Belgijski kralj Albert je odlikoval generala, vojnega ministra Hadžića z velikim križem belgijske krone I. reda, generala Milivoja Joksimovića in Zivojina Tersibašića z velikim oficirskim redom belgijske krone II. razreda, artiljerijskega polkovnika Vlado Krstića pa s posebnim redom belgijske krone, dalje več majorjev.

Naša delegacija na budimpeštanski razstavi, kjer je zastopala kmetijsko ministrstvo, se je vrnila v Belgrad.

Ozkoirne železnice v zapadni Srbiji se bodo po odredbi prometnega ministrstva od 31. marca dale v eksploatacijo sarajevskemu oblastnemu ravnanstvu.

Seja ministrskega sveta se je vršila ob pol 6.

G. Šumanova je odlikovana z redom pro ecclesiae et pontifice.

Slovaški evangeličanski škof dr. Pereš je bil ob priliki vstoličenja v Stari Pazovi odlikovan z redom Sv. Save II. reda. Distriktni nadzornik Cinić Abasi pa z redom Sv. Save III. reda.

Besedilo Kellogovega pakta prinašajo današnje »Službene novine« v obeh jezikih.

Novosadska vremenska napoved. Večinoma oblačno. Od časa do časa se bo zvedrilo. Slabotni vetrovi. Ponekod bo deževalo. Temperatura se ne bo spremenila.

Trojni umor. V Smederevski Palanki je žena obrtnika Zike Petrovića varala svojega moža s trgovcem Stankovićem. Mož je radi tega sklenil maščevanje. Z nabasanim revolverjem je šel v hotel »Central«. Tu je prišlo do zmerjanja in do pretepa in končno do streljanja. Vsa kavarna je bila po koncu. Ko jo je orožništvo obkloplilo, se je kmalu izpraznila. Ko so prišli orožniki v kavarno, so našli na tleh tri žrtve v mlaki krvi.

Sprejeti zakoni o kongregacijah

Velika zmaga francoske vlade - Odklonjeni predlogi opozicije

Pariz, 28. marca. (Tel. »Slov.«) Poslanska zbornica je danes na nočni seji sprejela, razen dveh zadnjih, vse kongregacijske zakone. Vlada je zastavila svojo avtoriteto, da doseže te, po njenem prepričanju za prestiž Francije potrebne zakone v predvidenem času, torej še pred veliko nočjo in brez nadaljnjih poslabšanj, katera je hotela doseči opozicija. Tako je bilo odklonjeno tudi po radikalnih predlagano zvišanje starostne meje za vstop novincev v kongregacije od 16. do 18. leta. Popolnoma sklenjeni so bili številni spreminjalni predlogi opozicije, ker sta Poincaré in Tardieu

ponovno zahtevala zaupnico. Večina za vlado je znašala približno 320 glasov proti 265 glasovom. S tem je osam misijonskih družb v Franciji zopet oficijelno pripuščenih. Danes popoldne se bo razpravljalo o zadnjih dveh zakonih, od katerih prvi dovoljuje frančiškanski red, drugi pa ureja državno kontrolo nad cerkvenimi posestvi, ki se imajo vrniti.

Pariz, 28. marca. (Tel. »Slov.«) Socialisti so vložili interpelacijo, v kateri zahtevajo od vlade pojasnila, kako se izvaja prepevdena nastanitev nasproti verskim redom, ki so se med vojno tajno naselili na Francoskem.

Po podpisu prijateljske pogodbe

Simpatični komentariji grškega časopisa - Venizelosova častilka

Atene, 28. marca. (Tel. »Slov.«) Vsi grški listi izražajo živahno zadovoljstvo o podpisu grško-jugoslovanske prijateljske in razsodiščne pogodbe. Končno so odpravljene vse nespo razumi ter se je mir na Balkanu bistveno ojačal. Podpis protokolov o jugoslovanski svobodni coni v Solunu je dal političnemu dokumentu trajno podlago. Ta pogodba je vredna vrstnica grško-italijanske pogodbe in spopolnjuje delo za mir. Izraža se želja, da bi kmalu sledila tudi grško-bolgarska in grško-turška prijateljska in razsodiščna pogodba. Nikakor pa grško-jugoslovanska pogodba ne bo ostala samo na papirju. Samo »Katimerini« naglašajo še

enkrat, da je neobhodni predpogoj za uspeh pogodbe to, da se pri izvrševanju protokolov s strani Jugoslavije striktno ohranijo grške suverene pravice.

Belgrad, 28. marca. (Tel. »Slov.«) Predsednik grške vlade Venizelos je poslal predsedniku vlade Petru Živkoviću tale brzojav: »Sklenitev prijateljske pogodbe, za katere podpis sem z veseljem zvedel, obnavlja vezi tradicionalnega prijateljstva med obema državama. Vaši ekscelenci se iskreno zahvaljujem za Vaš brzojav. Prosim Vas, da sprejmete mojo željo k srečnemu napredku kraljevine SHS. — Venizelos.«

Ultimatum Nemcem

Pariz, 28. marca. (Tel. »Slov.«) Listi napovedujejo, da je na današnji, morda zadnji seji reparacijske konference pred veliko nočjo, ki bi utegnili biti tudi zadnja pred končnim prelomom, treba vprašati nemško delegacijo v ultimativni obliki, ali hoče sprejeti zahteve zaveznikov, ali pa konferenco razbiti. »Petit Parisien« piše, da so se sprico popolne pasivnosti dr. Schachta delegati zaveznikov na včerajšnji protestni seji zedinili tako, da nima nobenega smisla, če se konferenca vrtil vedno na istem mestu. Dr. Schacht mora sedaj staviti brezpogojno sprejemljive predloge, ali pa prevzeti odgovornost za razbitje konfe-

rence. Kakor poroča »Matine«, so zavezniki na tej seji sestavili obširen memorandum s svojimi zahtevami in koncesijami. Owen Young sam je sestavil za nemško delegacijo drug memorandum, ki je bil danes predložen plenarni seji, in v katerem se primerja paralela med trenutnim stanjem na podlagi Dawesovega načrta in bodočo ureditvijo po zahtevah zaveznikov. Owen Young bo oficijelno pozval predsednika nemške državne banke dr. Schachta, da med velikonočnimi prazniki še enkrat natančno premisli z nemško delegacijo in jih opozori na težke posledice za Nemčijo in njen kredit, če bi se konferenca razbila.

Pogreb gen. Sarraila

Pariz, 28. marca. (Tel. »Slov.«) Danes je bil pogreb generala Sarraila v invalidskem domu, in sicer po želji pokojnika bistveno enostavnejši, kakor je bil Fochov pogreb. Krsto so iz hiše žalosti prepeljali v invalidski dom na isti lafeti, kakor Fochovo krsto. Pred invalidskim domom je vojni minister Painlevé v kratkem žalnem govoru navajal zasluge prvega branilca Verduna in poznejšega vrhovnega poveljnika orientalske armade ter potem izjavil, da je vedno vršil samo svojo dolžnost in služil domovini. Potem ko sta mimo krste odkorakala dva polka, so krsto položili v kriptu.

Za princa Karla

Bukarešt, 28. marca. (Tel. »Slov.«) »Curentul« piše, da je Rumunija pred važnimi dogodki, ki se tičejo utalilnega bivšega prestolonaslednika Karla. Potem, ko se je kraljica vdova Marija poravnala s sinom, je govoril z njim tudi bivši minister Manoiulescu. Princa Karla bo obiskal tudi princ Stirbey, ker se hoče tudi on poravnati z njim.

Borba za petrolej

London, 28. marca. (Tel. »Slov.«) Po dolgotrajnih pogajanjih z zastopnikom družb Royal Dutch in Anglo-Persian so se ameriški interesi za petrolej zedinili na to, da za 8% omejijo produkcijo petroleja v Združenih državah. Mehiki in Venezueli, da obdržijo ceno petroleja na sedanji višini.

Justifikacija generala

London 28. marca. (Tel. »Slov.«) Po angleških vesteh iz Kitajske je bil maršal Likajsun, ki je bil dolgo časa na čelu časne nankinske vlade, v Nankingu ustreljen, dasi mu je Čangkajšek zagotovil svobodno pot. Likajsun je bil baže poseben prijatelj Anglije in je bil najvplivnejši voditelj novo nastale opozicije proti Nankingu, takozvanih kvangsi čet.

Očelomor na Goriškem

Gorica, 28. marca. (Tel. »Slov.«) Umor 61 letnega Matije Kranjca v Orehovem pri Cerknem je pojasnjen. Kranjca so našli ustreljenega s štirimi strelji iz revolverja v njegovi hiši. Karabinjeri so zaprli njegovega sina Justina, ker je letel sum nanj, ker je imel z očetom, ki je nedavno potegnil 2500 lir za ostale pokojnine, neprestane prepire in je po njegovi smrti postal njegov dedič. Justinova žena Kristina, ki so jo zaprli obenem z možem, je zdaj izpovedala, da je njen mož res morilec. Isto je izpovedal njegov 12letni brat Franc.

Insolventnost Brunnerjevega koncerna

Za v sredo se je pričel na tržaški borzi majati tečaj Brunnerjeve delniške družbe Sclamat. Od 168 je padel na 164, v četrtek na 160, v petek 145 in v soboto 129. V istem času je borza zaznamovala nenavadno valovanje Cosulichovih delnic, ki so notirale v torek 145, sredo 139, četrtek 130, soboto 144. V nedeljo je primorska javnost iz dunajskih listov zvedela, da je Brunnerjevo podjetje, ki je bilo na glasu onega izmed najsolidnejših v Trstu, prosilo italijanske in angleške banke za moratorij. Italijanske banke, izmed teh predvsem »Banca Commerciale Triestina«, so na posredovanje italijanske vlade dovolile dvomesečni moratorij, angleške je desettidnevni. V pondeljek se je opazilo okoli podružnice »Banca Commerciale Triestina« v Gorici precejšnje vrvenje in vlagatelji so naglo dvigali svoje prihranke; prav tako je nastal v Trstu ne ravno precejšen naval na centralo. V sredo so tržaški listi objavili izjavo upravnega sveta te banke, da je Banca Commerciale Triestina izpostavljena pri Brunnerjevem podjetju le za omejeno vsoto, ki je krita z vrednostnimi papirji; upravljal svet izjavlja nadalje, da je stanje zavoda Banca Commerciale Triestina solidno, kar so upravljalni svetniki ugotovili pri novem pregledu računov.

Glavni Brunnerjevih dolgov se postavljajo razne številke, najbolj se vzdržuje glas, da znašajo ti dolgi okoli 200 milijonov lir. Vlada bo prav gotovo direktno ali indirektno posegla vmes in storila vse mogoče, da se sanira podjetje, katerega konkurz bi preltesel gospodarstvo celih pokrajin, to je primorske, furlanske in beneške. Znano je, da je pri Brunnerjevih podjetjih zainteresiran tudi Cosulich in narobe; odtod padec Cosulichovih delnic, ki notirajo danes okoli 180, Cosulich in Brunner kontrolirata vso industrijo na Primorskem. Brunnerjeva insolventnost bo gotovo pospešila dotok italijanskega kapitala iz starih pokrajin na Primorsko, kajti le s tem kapitalom bo mogoče sanirati Brunnerjevo podjetje. Ker se Cosulichova skupina že naslanja na »Banca Commerciale Italiana«, bo potem nacionalizacija Trsta perfektna.

Več vzrokov je dovelo ogromna in moderna Brunnerjeva podjetja v stisko. Tu velja predvsem primera, da so Brunnerjeva podjetja rasla kakor gobe po dežju in to v času, ko je italijanska industrija krčila in čistila obrate, da bi lažje preživela težko krizo, ki jo prinese v večji ali manjši meri vsaka stabilizacija. Omeniti je treba nakup beneških predilnic, ki so Brunnerjev padec še pospešile. Brunnerjevi so širili predilnice, gradili elektrarne in livarne s čudovitim zanosom in z matematično gotovostjo, da se bodo ogromni investirani kapitali rentirali. Italijanski trg je med tem obubožal, pridružil se je še konkurenca Crespijevih podjetij; Brunnerja je tuja konkurenca izpodkopala na Balkanu in v Mali Aziji. Napetost v političnih odnosih s sosednimi državami je po mnenju izvedencev tudi ovirala trgovske stike. V Brunnerjevih podjetjih je polagoma nastala nadprodukcija. Govorijo, da se je Brunnerjevima ponesrečilo tudi več borznih spekulacij.

Brunnerjev koncern, ki ima sedež v Trstu, obsega celo vrsto podjetij. Temeljni družbi sta trdka »Brunner sinovi Jakob« in delniška družba »Sclamat« (Società Italiana Commercio materie tessili), ki skrbi za prodajo tkanin; nadalje »Tržaška predilnica Brunner« in »Tovarna tkalnih strojev«. Brunnerjeve tovarne so bile posejane predvsem po Goriškem in v Furlaniji. Ene izmed glavnih se nahajajo v Podgori ob Soči (električna centrala, livarna za lito jeklo, tovarna staveb, predilnica, tkalnica in barvilnica, zaposlenih je okoli 4000 delavcev). Predilnice in tkalnice so v Ajdovščini (1500 delavcev), v Zdravščini (elektrarna) Foglianu, Ronkih, v Trzinu (termična elektrarna), Pordenonu in Bestre. V Brunnerjevih tovarnah je nameščenih okoli 15.000 ljudi. V Indiji imajo Brunnerjevi lastne bombažne plantaže.

Zagrebske vesti

28. marca 1929.

SPREMENBE V VODSTVU PRASTEDIONE

Zagreb, 28. marca. (Tel. »Slov.«) Na današnji seji upravnega sveta Hrvatske štedionice sta generalni ravnatelj Milorad Crnadak in ravnatelj in prvi tajnik dr. Juraj Vrbanić izrazila željo, da bi rada stopila v pokoj in da želita, da bi jima štedionica dala do 1. 1930. dopust. Upravni svet je želji ugodil. Za glavnega ravnatelja je izvolil dr. Branka Pliverića.

»Obzor« se v uvodniku bavi s pisavo »Jutr« in dr. Grisogonom. Pravi, da se je s kraljevim proglasom ugotovilo, da staro stanje ne samo da je bilo slabo, ampak da je potrebno uvesti nov sistem državne ureditve, kar da ni jasno Grisogonu in njegovim tovarišem. »Obzor« pravi, da se je pri nas v zadnjih časih stalno izgrajevala odredba ustave, da smo ustavna in demokratska monarhija. V resnici pa je vladala strankarska diktatura pod jugoslovanskimi ali velikosrbskimi gesli. Končno pravi »Obzor«, da je gotovo, da bo nova državna ureditev za vselej onemogočila strankarsko diktaturo.

Novi občinski odbori v zagrebski oblasti. Nov občinski odbor je imenovan v Samoboru. Župan je vpokojeni učitelj na kmetijski šoli Pavel Cesar. Prejšnji župan se je namreč županski časti odpovedal. Enako je sestavil občinski odbor v Podvrhu pri Zagrebu. Sedaj so v zagrebski oblasti imenovani vsi občinski odbori, razen v šestih vaških občinah.

V sodne zapore v Sisku je bil prepeljan kmet Mate Bojanić iz Sredine, ker je zaklal svojega očeta Josipa. Morilec se zagovarja s tem, da je bil njegov oče velik pijanec. Zabil je svoje veliko imetje in mučil ter preganjal svojo rodbino. Umor je v tamkašnji okolici vzbudil veliko pozornost, ker je bil morilec znan kot miren kmet.

Dunajska vremenska napoved. Severne Alpe: Različno oblačno brez bistvenih padavin, nekoliko hladneje, severovzhodni vetrovi. Južne Alpe: Večinoma jasno, nekoliko hladneje.

Vsakemu okusu

mora ustroči velika izbira modnega blaga za obleke za gospode. V zalogi najfinjši angleški eksportni vzorci. Drago SCHWAB, Ljubljana.

Kaj je novega

Ljubljana v številkah

Naš mestni magistrat ima tudi urad, ki je po delu, katero opravlja, zelo zanimiv, toda ne za vsakega. Opravka ima namreč skoro izključno le s statistiko, to je z evidenco prebivalcev našega mesta. Mestni popisovalni urad ima zelo obširen delokrog, no pa saj Ljubljana tudi ni kako majhno mesto in šteje že prav lepo število prebivalcev.

Izseljevanje in priseljevanje

Vsakdo, ki se v Ljubljano priseli ali pa premenja stanovanje, mora to na treh zgledih javiti policiji. Eno zglednico obdrži priglasišče sam ter jo pri izselitvi vrne, drugo si obdrži policija, tretjo pa pošlje mestnemu popisovalnemu uradu. V vsem letu 1928. je nanovo priglasišče svojega stanovanja skupaj 17.880 strank (družin), odglasilo pa 15.482. Doseglo se je v Ljubljano 7782 oseb in sicer 4306 moških in 3476 žensk. Izselilo se je lani iz Ljubljane 58 oseb več kot pa doslej. Preselilo pa se je lanske leto v Ljubljani 14.577 oseb in sicer 7148 moških in 7429 žensk.

Rojstva

Evidenco o rojstvih v Ljubljani vodi šest katoliških župnih uradov, duhovni urad bolnišnice, pravoslavna in evangelijska cerkvena občina in vojaški duhovnik. Ti pošiljajo mestnemu popisovalnemu uradu izvlečke iz rojstnih in krstnih matrik. Lani je bilo v Ljubljani rojenih 738 otrok domačinov, to je onih, katerih starši stanujejo stalno v Ljubljani. Od teh otrok je bilo 398 moškega in 340 ženskega spola. Mrtvorojenih je bilo 15 otrok domačinov in sicer 7 moškega in 8 ženskega spola. V ljubljanski porodnišnici iščejo pomoči tudi matere izven Ljubljane, da celo iz inozemstva. Otroci onih mater, ki ne prebivajo stalno v Ljubljani, v tej statistiki niso navedeni, razen mrtvorojenih. Teh je bilo 47 in sicer 32 moškega in 15 ženskega spola. Skupno je bilo torej lani 62 mrtvorojenih otrok.

Umrli

Mestni popisovalni urad vodi stalno in neodvisno od župnih uradov dnevni zapisnik vseh v Ljubljani umrlih domačinov in tujih oseb, razen vojakov.

Leta 1928. je v našem mestu umrlo skupaj 578 domačinov in sicer 207 moških, 255 žensk ter 116 otrok pod 14 leti. V Ljubljani je umrlo še 635 tujcev, ki so bili povečini v bolnišnicah, blaznicah, hiralnicah, jetnišnicah in sanatorijih. Od teh je bilo 237 moških, 203 ženske in 159 otrok pod 14 leti.

Skupno število vseh lani v Ljubljani umrlih oseb je torej 1213.

Samoumori je izvršilo lani v Ljubljani 7 domačinov in sicer 5 moških in 2 ženske ter 3 moški-tujci, skupno torej 10 oseb.

Koliko je Ljubljana narasla

Ce seštejemo te številke, vidimo, da se je lani v našem mestu naselilo in rodilo skupaj 8520 oseb, umrlo in izselilo pa se je 8418 oseb. Razlika med obema števili pove, za koliko je Ljubljana lani narasla na prebivalcih in to je: 102 oseb. Vendar pa je to število že ugodnejše, kot je bilo predlanskim v l. 1927. Tedaj se je namreč izselilo iz Ljubljane 7780 oseb, umrlo pa je 574 domačinov, dosežilo pa se je v Ljubljano 7744 oseb, rojenih pa je bilo 715 domačinov otrok. Predlanskim je Ljubljana narasla le za pet oseb.

Da tudi lani ni bil prirastek ljubljanskega prebivalstva večji, je glavni vzrok stanovanjska beda, ki že vsa povojna leta ovira naraven razmah Ljubljane ter se je v letu 1928 le prav malo omilila. To dokazuje tudi visoko število izseljevanja, ki so morali zapustiti naše zdravje mesto le radi pomanjkanja stanovanj in se naseliti v najbližji okolici ali pa na deželi. Radi velikega števila izseljevanja se mesto ne more povoljno razvijati, kar škoduje mestni trgovini, obrti in industriji, pa tudi davčni in pridobitni moči ter splošnemu gospodarskemu napredku naše mestne občine.

V letu 1928 je mestna občina ljubljanska ugodila za sprejem v svojo domovinsko zvezo 84 prošnjam naših državljanov. Od teh je bilo 39 moških, 79 žensk ter 56 otrok, skupaj 174 oseb. Sprejem v domovinsko zvezo je bil odklonjen 71 prošnjam naših državljanov s skupno 165 osebami.

Pod pogojem, da si pridobimo naše državljanstvo in proti plačilu predpisane občinske takse, je mestna občina zagotovila sprejem v domovinsko zvezo 38 inozemskim prosičkom oziroma družinam s skupno 76 osebami (29 moških, 22 žensk ter 25 otrok).

Delavskih knjižic je mestni popisovalni urad lani izdal 474 domačinom in tujim osebom, posebnih knjižic je domačinom izdal lani 22.

(Prav malo Ljubljancem gre torej za služkinje.) Domovinskih listov je urad lani izdal 1246.

V Ljubljani najmanj Ljubljančanov

Mestni popisovalni urad vodi poleg statistike tudi evidenco prebivalcev našega mesta ter vseh v Ljubljano pristojnih oseb. Radi tega anevno izpopolnjuje družinske in popisne pole. Te pole so bile prvič uvedene v Ljubljani l. 1772. Vseh rodbinskih in popisnih pol ima popisovalni urad okrog 176.000 in jih hrani v 373 svežnjih. V rabi je vsak dan okrog 79.000 »živih« (novejših) ter okrog 13.000 »starih« popisnic. Kot računa mestni popisovalni urad ima domovinsko pristojnost v ljubljanski mestni občini okrog 75—82.000 oseb. Seveda jih živi od tedaj stalno v Ljubljani le prav malo. Vsa velika večina ljubljanskih občanov živi izven našega mesta v neposredni okolici in na deželi ter je tudi raztresena po vsej državi in svetu.

Natančno število vseh v Ljubljano pristojnih oseb se ne more ugotoviti, kajti, kot rečeno, živi večina ljubljanskih občanov izven našega mesta, mnogo se jih rodi, poroči in tudi umre izven Ljubljane, v tujini ali domovini, mnogo se jih tudi porazgubi v svetu. Ti odsotni občani seveda ne javljajo mestnemu popisovalnemu uradu rojstev svojih otrok, ne svojih porok in ne smrti svojih sorodnikov. Zato se taki in slični osebni podatki tudi ne morejo zabeleževati v mestnih popisnicah. Osebni podatki izven našega mesta se le od slučajev do slučajev zabce čujejo v popisnicah.

Končno je tudi zanimivo, da se današnji prebivalci Ljubljane, kot uradniščani in delavskega mesta rekrutirajo po veliki večini iz priseljencev iz neposredne mestne okolice, oziroma z dežele ali zasedenega ozemlja in od drugod. Zato je število »pravih Ljubljancov«, to je ljubljanskih občanov in meščanov, ki so bili rojeni v Ljubljani ter so že po svojih starših semkaj pristojni, zelo nizko.

Koledar

Petek, 29. marca: Veliki petek. Ciril.

Umetnine slov. žena

Razstava Drž. zavoda za žensko domačo obrt.

Ljubljana, 28. marca.

Prava ljubljanska senzacija je bila ta razstava med ženskimi svetom. Vleklo je tudi to, ker je bilo povedano, da so razstavljene reči za razstavo v Barceloni. Bistvo razstave je prikazati našo čipkarsko obrt. To se je posrečilo v polni meri. Skoraj vse izdelke so izvršila naša kmečka dekleta po šolah in težajih osrednjega zavoda. Vsi izdelki se lahko izvršujejo v masi in zato je razstava tembolj važna, ker lahko odpre marsikomu oči, da se dobi doma tudi to, kar se navadno tihotapi iz inozemstva k nam.

Obisk je bil zelo lep, kar priča o velikem zanimanju našega ženstva za lepa ročna dela. Kot posebnost razstave so mariborski izdelki Slov. žen. društva, ki pospešuje tudi domačo obrt. Prekrasne so vzorine, posnete po starih pečah in za Ljubljano so novost »kere« (vrsta šivanih tipki), s katerimi so obrobjeni razstavljeni robčki. Predsednica društva g. Anica Ašičeva iz Maribora je obiskala sama razstavo in prinesla še prelepih del. Izborne načrte za mariborska dela je zasnovala po večini gđ. Jela Levstikova, strok. učiteljica na dekliški mešč. šoli v Mariboru.

Razstavo so obiskali v spremstvu naših dam gg. Smolačova-Čapkova, predsednica »Jednote slovenskih žena« in MaFi Dostalova, ki sta se vračali iz kongresa v Belgradu. Damam je razstava zelo ugajala. Zaprlo se so za klisje, da morejo češki ženski svet seznaniti z našimi ročnimi deli. Velik spoštovalec naših ženskih ročnih del je gosp. generalni konzul dr. Pleinert, ki je obiskal razstavo s komisarjem oblasti samouprave dr. M. Natlačenom. Gospod generalni konzul zelo podpira dunajsko akcijo za propagando naših del v Avstriji, kar smo zvedeli na zavodu. Razstavljena dela kažejo, da se ženska domača obrt lepo razvija in postajajo izdelki vedno finejši. Vzorci so krasni in veliko je popolnoma novih. Za cerkvene oltarne prte so izdelani vzorci po ornamentih iz starokrščanske dobe. Brez dvoma se bodo razširili po naših cerkvah, ker so tako lepi. Tolmačenje raznih vzorcev in tehnik je napravilo razstavo še enkrat bolj zanimivo. Poskrbeli bodo pa treba, da bodo naši lepi izdelki tudi res razstavljeni v Barceloni in da dobijo svoj oddelek. Za to naj TOI pravočasno in zanesljivo poskrbi.

Dvoje otrok v ognju

Ljubljana, 28. marca.

Nepredvidnost mater je povzročila že dokaj otroških nesreč in nezgod in tudi ljubljanska kronika jih v zadnjem času beleži precej. Danes popoldne se je v Rožni dolini zopet pripetila taka huja nesreča otroka, ki jo je zakrivila odsotnost matere.

Mati otrok Z. je včeraj nekako ob 4 popoldne zapustila stanovanje ter odšla po vodo. Svoji dve malici hčerki je pustila v kuhinji sami. Večja, 7 letna hčerka, se je v svoji otroški pameti spomnila, da mora biti ona sedaj doma mama. Vzela je vžigalico in hotela zakuriti v štedilniku. Ogenj se ni hotel vneti in mala gospodinja je vedela, da petrolej rad gori. Dober del vsebine iz petrolejske steklenice je zalila na drva. Mala, komaj 16 mesecev stara sestra Maksa pa je radovedno opazovala, kako njena sestra kuri.

Še ena vžigalica — rak — v kuhinji je nastala močna eksplozija, kateri je sledil plamen.

Sedemletni hčerki je bila sedaj prva misel: beg. Pogledala se je skozi okno iz prvega nadstropja na dvorišče. Njen skok ni bil nevarna, ker je dvorišče precej vzhviženo in okno ni visoko. Pozabila pa je na svojo 16 mesečno sestrico Makso.

Malo Makso je objel plamen. Na njen obupni krič so vdrle v kuhinjo sosede, mati ter neki zidar in potegnili otroka na prosto. Poklicani su bili gasilci iz tobačne tovarne, toda medtem so že domači sami pogasili ogenj v kuhinji.

Mala Maksa je dobila v ognju strahovite opekline. Ves desni del obraza se je spremenil v en sam bel mehur, s katerega se je luščila koža. Tudi po rokah in telesu je dobila hude opekline.

Obveščena je bila ljubljanska rešilna postaja Z bliskovito naglico je prispel rešilni avto v Rožno dolino in tam sprejel ponesrečenega otroka iz rok neke sosedice, med tem pa so mater zasliševali stražniki. Malo Makso so odpeljali v bolnišnico, zdravniki pa zelo dvomijo, če bo njena nežna konstitucija prenela te strahovite poškodbe.

Strela ubila pastirico

Sarajevo, 27. marca 1929.

Nad krajem Počitelj pri Caplini se je 24. t. m. zgodil žalosten slučaj. Osemnajstletna deklica Fata Merdžan, hčerka kmeta Alija, je nad selom pasla ovce. Ker je bilo oblačno, ko je šla od doma, je vzela seboj plašč. S tem plaščem se je ogrnila, ko je popoldne začelo deževati, glavo pa je pokrila s pokrivalom. Okrog treh popoldne pa je začelo grmeti, se bliskati in treskati. Fata je zbežala pod drevo. Ni pa pretoklo dolgo, ko je strela udarila v drevo in deklico na mestu ubila. Strela je deklico razkrala glavo in zažgala obleko. Ubite so tudi tri ovce in dva janca. Ostala drobnica se je pa razpršila.

Pomladanske plašče

od Din 400— naprej nudi

F. in I. Goričar, Ljubljana

Sv. Petra cesta 29

»Pirhov smo prinesle ubožcem«

Plemenito dejanje desetih deklic.

Ljubljana, 28. marca.

Sestra vratarica v ljubljanski hiralnici sv. Jožefa se je močno začudila, ko je pogledala skozi okence in videla, da se gnete na portu skupina kakih deset majhnih deklic, obloženih z zavitki in pokritimi košaricami.

»Kdo pa ste, odkod in kaj bi rade?«

»Učenke smo in smo prinesle našim ubožcem pirhov. Prosimo, ali nas boste pustili noter?«

»I, seveda. Kar z menoj, dobri otroci!«

V pisarni so dobile dovoljenje, da smejo v spremstvu sester na oddelke.

V zavodu za umobolne je bil to velik dogodek. Male dobrotnice so se plašno skrivale za usmiljenke, ki so jih bodrile in jim prigovarjale, da se ni treba nič bati.

»Sestra, prosim, pokažite nam »sina božjega«, tistega, ki je bil v »Slovenec« naslikan.

Pa so jim ga pokazale sestre. Prav v bližini je prišel, se krotko smehljaj in z vprašujočimi očmi motril nenavadne obiskovalke.

»Da, da, punčke, jaz sem pravi »sin božji«. Le pridne bodite in rade molite! Kaj pa imate v paketih?«

»Joj, sestra, ali me bo zagrabil?«

»Pol boječe, pol usmiljeno so se razgledovale deklice po neprijazni okolici in jele z drobnimi prstki razvijati zavitke. Neprestano so se držale v bližini redovnic in delile umobolnim siromakom darila: pomaranče, jajca, slaščice.

»Kje pa ste vse to dobile?« je polzvedovala ena izmed sester.

»Zmenile smo se, da si bomo pritrgele od tistega, kar nam dajo starši za malico v šoli. Nekaj pa so nam dali tudi doma. Tako smo zbrale in prinesle.«

»Bog vam povrni, zlata srčeca! Je prav, da mislite na uboge in da se uredite v krščanski dobrotelnosti.«

»Tobaka nima nobena?« je vprašal pritlikav človek in pokazal rjave zobe.

»Tobaka? Ne, tobaka nimamo.«

»Hm, škoda, res, škoda!«

Hiralnica sv. Jožefa ima nekoliko stalnih dobrotnikov. Gospe od Elizabetne konference se spominjo teh siromakov vsako prvo sredo v mesecu z darili. Za Veliko noč jim je poklonila Ljudska posojilnica 1000 Din, kakor vsako leto. Na praznik sv. Jožefa jih je obiskal prevz. gospod knezoškof, ki je v domači kapeli opravil sv. mašo, nato pa obiskal hiralce in hiralke in se z vsakim ljubeznivo razgovarjal ter mu podelil svoj blagoslov. Za praznike jim pripravljajo sestre skromno iznadenje, kolikor je to pač mogoče pri pihih sredstvih, s katerimi razpolaga zavod. Pol milijona dinarjev, ki jih ima zavod dobiti od države, bi stanje hiralnice in hiralcev znatno izboljšalo.

Pred prazniki na kolodvoru

Ljubljana, 28. marca.

Sedaj tik pred prazniki, je na železnih zlatih velik promet. Dolge kolone čakalcev pred kolodvorskim blagajnama so se zopet pojavile, dočim še ni poteklo niti mesec dni, ko je radi mraza potoval le tisti, ki je res moral z železnico. Ni čuda, za praznik bi bil vsak rad doma pri svojcih. Studentje so večinoma že vsi odšli, sedaj pa so na vrsti oni, ki bodo imeli za praznike le po nekaj dni dopusta, ter izletniki. Če bo vreme ugodno, bo največji promet na velikonočni ponedeljek, seveda se bodo tedaj vozili le Ljubljanci na enodnevne izlete. Smučarji so se za praznike napravljali na planine, da se zadnjikrat še poslovo od letošnje zimskosportne sezone. Zdi pa se, da jim je včerajšnji dež pokvaril vse veselje in da bo s smuko le treba počakati prihodnje zime.

V širni svet za kruhom

Izseljeniški komisariat v Zagrebu nam sporoča, koliko naših ljudi je januarja odšlo v širni svet za kruhom.

Tekom meseca januarja se je izselilo v prekmorske dežele 1084 oseb, za 160 manj ko lanskega januarja.

Kakor vedno, je tudi sedaj dala največ izseljencev Hrvatska s Slavonijo: 323, za njo pa Dalmacija (250 oseb) in Vojvodina (224). Iz Bosne in Hercegovine se je izselilo 84 ljudi, iz Slovenije pa 72. Najmanj jih je dala Srbija, le 66, in pa mala Crna gora, odkoder se je izselilo 15 oseb.

Od izseljencev je 62% kmetijskega stanu. Največ jih je odšlo v Argentinijo (600), v Združene države 223, v Urugvaj 67, v Kanado 56, v Brazilijo 47.

Vrnilo pa se je v domovino tekom januarja 290 oseb, lanskega januarja pa 252.

Kako se jim godi v Beli Krajini

Suba egiptovska leta. — Požar.

Metlika, 27. marca.

Jožefovski sejem v torek 26. t. m. se je po splošnem mnenju prav dobro obnesel. Prodalo se je precej živine, osobito prašičev. Pa tudi semenje se je dobro prodalo, osobito korenje. Največ pa je bilo morda prodanih klobukov in čevljev. Vidi se, da je Velika noč pred vrati. Lahko so se smejali klobučarji, ko so se vračali s praznimi zaboji in polnimi žepi domov Tudi čevljarji so bili videti zadovoljnih obrazov. Godilničarjem pa nikdar ne »sfalla«, tako je že nekako v pregovor prišlo. Takih sejmov bi bilo treba, toda kaj, ko ni denarja. Denarna kriza je zelo velika. Vsi trgovci čutijo to najbolj, ker mesto, da bi se jim napolnile blagajne, se jim polnijo dolžne knjige. Meseci, ki so bili za trgovca najboljši, so podobni sedmerim egiptovskim suhim letom. Kmeta žuli jarem na vseh straneh. Vsi denarni vremeniki nezgod je prišel v skrajno denarno stisko in si kupi, kar res samo krvavo potrebuje. Da bi si pa kaj privoščili, ni govora. Kupovati mora radi suše tudi stvari, katerih v normalnih letih ni kupoval, kakor n. pr. krmo.

Za zaključek sejma je dne 26. t. m. zagorelo v »Blazih« — v vasi Draščici. Ker je gospodarsko

Brex zdravega spanja

smo samo pol ljudje. Izogibajte se vsega, ker lahko slabo vpliva na ta vrelec življenjske sile. Vi mogoče niti ne slutite, toda kava, ki jo Vi tako ljubite in ki jo še zvečer radi pijete, Vas lahko prikradla za marsikatero uro sladkega spanja. Temu je vzrok strup za živce in srce, ki se nahaja v navadni kavi, a to je kofein. Radi tega pijte v bodoče samo kavo Hag. To je prava in zelo fina zrnata kava, ki ne vsebuje nikakega kofeina. Poizkusite vsaj enkrat kavo Hag. Vi boste imeli od tega samo koristi.

Originalne zavitke po Din 14.— in Din 27.— dobite v vsaki boljši trgovini. V kraje, kjer se še ne dobivajo, jih pošlje vsako množino franco po običajni ceni.

KAVA HAG D. D., Martičeva 14 b, ZAGREB.

Vzorec pošljemo po prejemu Din 1.50 v znamkah in priloženega oglasa 810

KAVA HAG VARUJE SRCE in ŽIVCE

poslojce precej odstranjeno od vasi, ni bilo nevarnosti, da bi zgorelo kaj drugega, kakor skedenj. Saj je že to zadostna škoda za sedanje razmere, posebno ker bo težko za seno, ko ga nihče nima, da bi mu pomagal Kupovati pa bo zopet težko, ker seno drže pri nas že 2—3 Din kg. Zažgali so lastni otroci. Igrali so se pod kozolcem in si zakurili, ne sluteč, kaj se lahko primeri. Seveda so otroci še popolnoma mali, niti v šolo še ne hodijo. Otok je pač vrtoglav in je podoben metulju, ki se vrti okrog plamena, pa ne sluti, da bo tudi sam sebi škodoval. Zopet resen opomin, naj bi se še bolj pazilo na »dečice«.

Pomladanske plašče

moderne, v krasni izvršitvi, najlepših modernih vzorcev boste najugodnejše kupili pri tvrdki Fran Lukić - Stritarjeva ulica

Stanje tobačnih delavcev in upokojenecv

Ljubljana, 28. marca.

Uprava državnih monopolov namerava s 1. aprilom t. l. uveljaviti novi pravilnik o kategorijah in plačah monopolskega delavstva. Da bi monopolski delavci dosegli še nekatera izboljšanja tega pravilnika, preden stopi v veljavo, je delavstvo ljubljanske tobačne tovarne po svoji Zvezi tobačnega delavstva te dni poslalo kabinetni pisarni Nj. Vel. kralja, ministrskemu predsedniku, finančnemu ministru, ministru za socialno politiko in monopolski upravi v Belgrad spomenico, v kateri navajajo bedno stanje tobačnega delavstva in v številkah dokazujejo, da je danes položaj tobačnega delavstva razmeroma mnogo slabši, kot pred vojno.

Tako je znašala leta 1913. najvišja plača profesorista v tobačni tovarni 180 kron, delavca 124.80 kron, delavke 93.60 kron. Leta 1928. pa je bila najvišja plača profesorista 985 Din, delavca 789.50 Din, delavke 729 Din na mesec. Po statističnih ugotovitvah Delavske zbornice je bila leta 1928. relacija 1 zlate krone napram življenjskim potrebščinam 16.16 Din. Petlanska družina tobačnega delavca je porabila leta 1913. mesečno za 63.70 kron živil, a leta 1928. za 937.30 Din, kar znaša letno v prvem slučaju 764.40 kron, v drugem slučaju 11.247.60 Din. Za živila in ostale potrebe bšine je izdal tobačni delavec leta 1913. za petlansko družino letno 1467.40 kron, leta 1928. pa 26.008.40 Din. Pri tej kalkulaciji je vzeta za podlago najvišji zaslužek in najvišji potrošek. Ze pred vojno je tobačno delavstvo bilo tako slabo plačano, da je jedva zmagovalo nabavo najnujnejših življenjskih potrebščin. Pri današnjih plačah pa manjka najboljšje plačanemu delavcu letno 15.073.40 Din. Izjema so oni, ki imajo dnevne doklade po 5 do 10 Din, kar znaša letno 1500 do 3000 Din. Celoletni zaslužek najbolje plačanega delavca znaša 11.320 dinarjev. Pri petlanski družini pride tedaj na vsakega družinskega člana dnevno 6.50 Din. oziroma 5 Din.

Leta 1913. je bilo zaposlenih v ljubljanski tobačni tovarni okoli 2200 delavcev in delavk. Dne 1. januarja 1929. pa jih je bilo le 1100, t. j. za 50% manj, kot pred vojno. Produkcija tobačnih izdelkov pa je danes za 10% višja, kot leta 1913. Dejanska vrednost tobačnih izdelkov v ljubljanski tobačni tovarni znaša letno 100 milijonov dinarjev, od tega odpade na delavske plače 10.8%.

Druga resolucija, ki jo je odposlalo društvo tobačnih upokojenecv, priporoča ureditev pokojnin staroupokojenecv ljubljanske tobačne tovarne. Upokojenecv z 240 Din mesečne pokojnine ne morejo živeti. Statut o preskrbninskem sistemu za delavce in delavke ljubljanske tobačne tovarne jim daje pravico do največ 80 zlatih kron mesečno, kar bi znašalo danes 1292.80 Din.

Praga!

Zadnji dan za znižane cene

9. aprila odpotuje br. župnik Hefner v Prago, da končno uredi vse potrebno radi prevoza, prenočišč, prehrane in drugega. Ob tej priliki mora na vsak način vedeti točno število naših udeležencev, za katere naj preskrbi potrebne ugodnosti in znižanja.

8. april je torej zadnji dan, ko se lahko javi po znižani ceni. Pismena prijava in pošiljatev prvega obroka morata imeti poštni zlog najkasneje od 8. aprila.

Kdor se javi po 8. aprila, plača polno ceno.

Cene za izlet v Prago.

Znižana cena: III. razred (telovadci) 650, (netelovadci) 750 Din. — II. razred (v konviktu) 1050 Din. — II. razred (privatno) 1150 Din. — II. razred (hotel) 1350 Din.

Polna cena: III. razred (telovadci) 700 Din, (netelovadci) 875 Din. — II. razred (v konviktu) 1250 Din. — II. razred (privatno) 1350 Din. — II. razred (hotel) 1550 Din.

Priljubljeni odbor.

Ostale vesti

★ **Smrtna kosa.** Iz Begunj pri Lescach 27. marca. Umrli je na Zgoši pri Begunjah g. Antonija Linner, vdova po podmaršalu Gustavu, v starosti 86 let. Kratka pljučnica ji je prestrigla življenje, dočim je bila do zadnjega živahna in priprto v hrani. Po prevratu je težko izhajala z malo pokojnino nekaj dohodkov ji je prinesel lep sadni vrt, ki ga je bil njen umrlj soproj zasadil. Rojena v Ljubljani se je preselila z očetom v Novo mesto, kjer je bil oče predsednik okrožnega sodišča. Stanovala je družina v Kandiji v gradu, kjer je sedaj bolnica usmiljenih bratov. Tam je tudi umrla mati — od našega pesnika Prešerna opavana Julija Primičeva — poročena pl. Scheuchenstuel — in bila pokopana na žimihskem pokopališču. Mati Julija je bila vedno boleha, njene hčere so pa dosegle visoko starost. Imela je namreč 4 hčere — poročene Mammert, Rechbach, Linner in Bauer, ki še živi v Ljubljani, in enega sina, ki je bil predsednik višjega deželnega sodišča v Gradcu. Rar'ca g. Linner je bila verna in ko je opazila, da je resno bolna, je sama prosila za duhovnika. — V Kamniku je umrl trgovec in posestnik Karel Skala. Pogreb bo v soboto ob pol treh.

★ **Naročnikom »Slov. gospodarja«** sporočamo, da so slike za velikončno številko došle prepozno in da bodo priložene prihodnji teden.

★ **Razpis ustanov.** Podpisana uprava razpisuje za studijsko leto 1929/30. dve ustanovni mesti dr. Pavel Turnerjeve ustanove, vsako v višini 36.000 Din. namenjeni za enega jurista in enega filozofa slovenske narodnosti, ki sta položila državne (diplomske) izpite ter dobila doktorat na ljubljanski univerzi. Ustanove imajo namen, da se omogoči prej navedenim absolventom enoletno bivanje v inozemskih kulturnih in znanstvenih žariščih (Pariz, London, Oxford, Cambridge itd.) v svrhu, da nadaljujejo strokovne studije in da si obenem pridobijo one splošne in družabne iz-

★ **Telesno zaprtje, slaba prebava, nenormalni razkroj in gniloba v čreveh, prevelika množina kisline v želodčnem soku, nečista koža na obrazu in prsih, na hrbtu tvori, mnogi katari ustne sluznice izginejo prav kmalu z rabo naravnih »Franz-Josef«-grenčice. Številni zdravniki in profesorji »Franz-Josef«-vodo že desetletja pri odraslih in otrokih obeh spolov uporabljajo z ugodnim uspehom. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.**

G. Papini.

Tema

Jezus je komaj še dihal. Bolj in bolj so se dvigale prsi, da bi vsaj nekoliko zraka prišlo vanje. Po glavi so se podile bliskovite bolečine. Srce je utripalo hitro in močno, da ga je stresalo. Zdelo se je, da se bo razpočilo. Zgoča vročica je palila telo; namesto krvi so se pretakali plameni po žilah. In telo je tako nerodno viselo. Nemogoče je bilo zgeniti se. Život je visel na rokah; čim je le malo pustil, je povečala teža trupa rane na rokah. Če se je povzelo, so se še bolj utrudile mišice na prsih, vse izmučene od križave poti in razmesarjene od bitanja. To mladostno božje Telo, ki je trpelo doslej zato, ker je vsebovalo preveliko dušo, se je izpremenilo zdaj v grmado, ki so gorele na njej vse bolečine sveta. — Neki davni govornik, ki je imel polico za rabilo in zdi se, da je tudi doživel take stvari — umrl je pred Kristusom in bil umorjen, — je dejal: »Križanje je resnično najokrutnejši in najstrašnejši način usmrnitve. Bolečine so najhujše in umiranje najdaljše. Nekateri obsojenci otrpnejo pred smrtjo, kar jim olajša bolečine in pospeši smrt. Drugi pa ne otrpnejo in bolečine se večajo in trajajo do drugega dne in čez. Zeja je nemožna, srce se krči, žile otrpnejo, mišice lomijo krč, v glavi je omotica in skelete bolečine. V človeku je venomer nagon, ki je zbežal — čim prej zbežal. Večina jih umrje tekom dvanajstih ur.« — Kri, ki je tekla iz četverih velikih ran Kristusovih, se je že sesedala krog železnih žebeljevih glav. Pri vsakem gibu pa so iznova privrele tenke proge, ki so počasi polzele nizdol in kapljale na tla. Ker so one-

obrazbe, ki je znak omikanega in kulturnega Sloveka. Prošnje s potrebnimi dokazili o izpiti, doktoratu ter o jezikovnem znanju so vročiti na rektoratu najkasneje do 1. maja t. l. Podrobnejše določbe ustanovne listine so razvidne iz razpisa na deskah rektorata ter filozofske in juridične fakultete. — Univerzitetna uprava v Ljubljani, dne 18. marca 1929.

★ **Nakelski župan Marinšek ponesrečil.** Župan občine Naklo g. Janez Marinšek je sredo zvečer ob pol 8, ko je bilo že temno, šel na pod po seno za teleta. Splezal je na oder, da bi zmetal krmo dol, ko se pod njim udere deska. Župan je strmo glavič z odra 5 m globoko na pod, kjer je obležal na golih deskah Zlomil si je v kolku levo nogo in levo roko. Na veliki četrtki so ga prepeljali v ljubljansko Leonišče. Zelimo mu, da bi kmalu okrevail.

★ **Izplačilo razlik pri poštnem ravnanju v Ljubljani.** Izplačilni seznam za razlike uslužbencem ljubljanskega poštne in brzojavnega ravnanstva je iz Belgrada odposlan. Kakor hitro bo izplačilni seznam dospel v Ljubljano, se prično razlike nakazovati.

★ **Vreme.** V Ljubljani je barometer večeraj ob 8 zjutraj kazal 766 mm, toplomer minimum 5°C, maksimum 15°C. Dopolodne dež, potem lahka burja. — V Mariboru: barometer 766,4, toplomer min. 7°C, maks. 14°C. Dež, burja. — Zagreb: barometer 766,8, toplomer min. 6°C, maks. 16°C, dež, lahka burja. — Belgrad: barometer 765,2, min. 5°C, maks. 15°C, dež, mirno. — Skopje: barometer 765,5, min. 5°C, maksimum 14°C, dež, mirno. — Split: barometer 763,3, min. 10°C, maks. 16°C, oblačno, močna burja.

★ **»Ilustracija«, 2. številka,** izide danes popoldne na 16 straneh bakrotiska in 16 knjigočiska in prinaša tehnično izvrstno podane ilustracije. Dve strani gledališča, dve strani slik iz Dalmacije, sport, pomlad v naših gorah. Kristusovo trpljenje v umetnosti, naši otroci, matere v slovenskem slikarstvu, film in polno drugih zanimivosti. Tekstni del ne zaostaja in prinaša izbrano gradivo, okrašeno z risbami in slikami. Naj omenimo samo oceno vodilnega političnega dnevnika v naši državi »Politike«, ki pravi: »Po opremljenosti prvoga broja nesumnjivo je da še listi biti najboljši ilustrirani list v zemlji. Ilustracije su savršene, takve kakve smo, dosada, obično mogli dobivati jedino iz Beča. List izdaje konzorcijski, kojol se na čelu nalazi g. K. Čeč, najbolj slovenački šamparski stručnjak. Urednik lista je g. N. Velikonja.« — »Ilustracija« izhaja enkrat na mesec in stane letno 100 Din, posamezne številke v vseh trafikah in knjigarnah po 10 Din. Uredništvo in uprava »Ilustracije« v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6/II.

★ **Avtobus na progi Poljčane—Ptuj** na veliko noč ne vozi.

★ **Sienkiewicz »Na polju slave«** kot trideset let zvezek ljudske knjižnice. Slavni polski pisatelj Sienkiewicz opisuje sijajno zmago kralja Jana Sobieskega nad Turki pri Hotinu v svojih treh romanih »Z ognjem in mečem«, »Potop« in »Mali vitez«. V romanu »Na polju slave« pa nam predčuje pisatelj kralja Jana Sobieskega na vishku moči, ko je leta 1683. rešil Dunaj pred Turki in s tem silo turško silo, ki je leto za letom tudi slovenskim deželam prizadejala neizmerno gorja. — Kakor vsi Sienkiewiczovi romani je tudi ta od začelka do konca silno napet, da ga ne moreš odložiti dokler ga nisi prečital do konca. Cena Din 28 — za broširan ozir. Din 40 — za vezan izvod. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

★ **Vsem, ki hočejo okrasiti okna in dom s cvetlicami,** toplo priporočamo knjigo inž. Cirila Jegliča »Naše prijetelice«, ki bo premmnogim sobnim vrtnarjem lahko pomagala iz zadrege. Te lepa, živahno pisana in bogato ilustrirana knjiga bo vsakogar razveselila kot velikončno darilo. Vezan izvod stane v knjigarni 45.60 Din, udje Mohorjeve družbe pa dobe pri založbi v Celju še znaten popust.

★ **ČEVJARSKA ZADRUGA V LJUBLJANI vabi vse člane, da se v čim večjem številu udeležijo pogreba člana in bivšega načelnika zadruga g. Matej Oblaka, ki se vrši od doma, Glince ul. XIII. št. 9, na farno pokopališče na Viču v petek dne 29. marca ob štirih popoldne.** Odbor.

★ **KRASNE ZALNE PLASČE in obleke** priporoča F. Lukič, Stritarjeva ulica.

mogle mišice na vratu, se je nagnila glava na eno stran. Oči, umirajoče oči, h katerim je stopil Bog kakor k oknu, da bi pogledal na svet, so bile motne in so steklenele v smrt-nem boju. Na posinelih ustnicah, razpoklih od joka, izsušenih od žeje, zdaj pretegnjenih od mukepolnega dihanja, je bil videti madež kužnega, Judežvega poljuba.

Tako umira Bog, ki je ozdravil vročice od vročice, ki je napajal žejne z vodo življenja; ki je obujal mrtve z mrtvaškega odra in iz groba; ki je hromim udom podell gibčnost; ki je iz poživljenih duš izgnal hudobne duhove; ki se je jokal z jokajočimi; ki je hudobnežem, ne da bi jih kaznoval, podaril možnost, da so se prerodili v novo življenje; ki je z besedami in dejanji, sličnimi pesmim, ki o bile čudeži, oznanjal ono popolno ljubezen, kakršne ne bi mogli mi, kot blodna živina živeči, nikdar in nikoli iznajti. On je zacellil rane, a oni so ranili njegovo nedotekljivo telo. On je odpustil zločincem, a oni, zločinci, so njega — nedolžnega, pribili na križ med dva razbojnika. Brez ozira na to, če je kdo zaslužil njegovo ljubezen ali ne, je ljubil ljudi z neskončno ljubeznijo, a ljubitelji sovražstva so ga privedli tja, kjer se sovražstvo s sovražstvom kaznuje. On je pravičnejši od vseh pravičnih in je v lastno škodo dopustil najnižkotnejšo krivico. Najbednejša bitja je posvetil, pa je prišel v roke peklenščkov. Življenje je prinesel na svet, pa so mu poplačali z najsrmatnejšo smrtjo. — Tako pa se je moralo zgoditi, da se je človeštvo spet naučilo hoditi po isti poti, ki jo je izumilo v paradizu; da se je iztrežnilo iz živinske omamljenosti in se dvignilo v svetniške slad-

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Nočno službo vršita: Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

Kako se bo povečal hotel Union

Na občnem zboru delniške družbe Union se je pretresalo vprašanje, ali se poveča hotel Union in razširijo prostori. Namen je bil, podaljšati hotel na stavbišču ob Miklošičevi cesti za nadaljnjih 50 sob. Vendar se to povečanje hotela ne bo izvršilo, ker je kalkulacija točno pokazala, da ima največ dohodkov iz hotela samo mestna občina in sicer v obliki 30% hotelske davščine, takozvani tujski davci, ki se pobira v tej višini samo pri nas. Ta davek se mora plačevati celo od kurjave in celo od kopalnici, ki so združene s sobami. Kalkulacija je točno pokazala, da je ta hotelska tujska davščina edina ovira, da se hotel ne more povečati, akoravno bi bilo to nujno potrebno, ker pogostoma zmanjka hotelskih sob in se morajo došli tuji odslavljanji in se jih ne more postreči. V vseh drugih mestih je oblast že zdavnaj uvidela, da se s tako visoko hotelsko davščino strašno ovira tujski promet in upropašča hotelsko obrt. Mesta v inozemstvu so to že pred leti opravila, na Solngraškem se je celo sklenilo, da ne sme v nobenem mestu presegati hotelska davščina 6%. Radi tega občni zbor ni mogel riskirati, da se hotel podaljša, ker bi pri tako visoki davščini družba imela le občutno izgubo.

Sklenilo pa se je kavarno Union za 8 metrov podaljšati ob Franciškanski ulici, da se s tem ustrezno gostom, ki prihajajo v to kavarno.

Kavarna Union je zelo dobro obiskana radi fine in dobre postrežbe ter največje izbire najboljših časopisov. Kvaliteta kave in drugih gorkih in mrzlih pijač je prvovrstna in vzorna.

V poletnem času prihaja v Ljubljano in skozi Ljubljano vedno več tujcev avtomobilistov, kateri pri takem hotelu zahtevajo tudi goraz za lastni avtomobil. Zato se je sklenilo postaviti na stavbišču za Akademskim domom 12 garaž, moderno zgrajenih, s pritliklinami, da se tudi v tem oziru ustrezno zahtevam gostov in se na ta način pridobi mnogo novih gostov.

Sklenilo se je adaptirati tudi obstoječo verando, priključiti isti »umetniško sobo« in prirediti za pevske zборе potrebno garderobo.

★ **Veliki teden v Ljubljani.** Ljubljana živi v znamenju velikega tedna in pričakovanju velikonočnih praznikov. Škrbne ljubljanske gospodinje imajo polne roke dela, polno glavo skrb, teh ljubih, dragih skrb za — pirhe. V mnogih družinah bodo praznovali letošnjo Veliko noč tako lepo in prijetno, kot so jo lani, ali pa, če srečne okolnosti dopuščajo, še lepše in prijetnejše. Mnogo pa jih je, ki jim bo veliki teden podaljšan preko praznikov vstajenja. In vendar, kjer se je nastanila največja beda, tja so pohitela na pomoč blagla srca, da bi tudi ti siromaki ne bili na Veliko noč pozabljeni, zapušteni. Dobrodelne ustanove našega mesta so podvezle velikodušno akcijo za velikončno podporo najbednejšim ljubljanskim družinam. — Živahno vrvenje na ulicah, na trgu, po trgovinah. Prazniki so tu, za praznike je treba tega, onega. In vsakemu se mudi, da čimprej opravi in kupi, kar se je bil namenil.

Toda, smolati Ali bi ne mogla biti Velika noč po prvem? Denarja ni, denarja. Toda kaj, glavno, da je kredit. Po cerkvah očno razpoloženje velikega tedna. Zvonovi so odšli v Rim, oltarji prazni, odkriti. Tesna tišina vseokoli, le ob božjem grobu zakašlja od časa do časa sključena starka, ali prehlajen molivec poleg nje. Mladina ima mnogo veselja v teh dneh z raglami in razgljicami. Starši si žele lepega vremena, da bi mogli svoje malčke peljati v cerkev in jim pokazati »kje Bogee spie«.

★ **Ljubljanski trg.** Blizajoči se prazniki povzročajo na življskem trgu vsak dan večjo živahnost. Kljub deževnemu vremenu so včeraj ljubljanske gospodinje mnogo kupovale. Kupčevalo se je večinoma pod dežniki, vendar zato cene zelenjavi, korenčku in hrenčku, smetanci, surovemu in kuhanemu maslu niso bile nič višje, kot druge dneve. Čelo jaja, po katerih je baš v teh dneh veliko povpraševanje in je trg z njimi dobro založen, se niso nič podražila. Po 2 Din 25 par za par so zahtevale jučarice. Dajale so jih pa tudi po

dinarju komad. Mestoma je bilo opaziti tudi ne koliko vreč krompirja. Po 2 Din kilogram. Krompirja, tega važnega živila, sedaj marsikje primanjkuje, ker ga je veliko zmrznilo po kletih in shrambah. Tudi prodajalke južnega sadja so te dni zadovoljne. Ob stojnicah se guete polno kupovalcev in kupovalk, ki se okrbujejo s sladkimi potrebnostmi za police in kolace. Nekateri tarnajo nad visokimi cenami rozin, orehovitih jedrc in dateljev, toda kupujejo vendar, ker mora biti, saj je vendar Velika noč tu. Med branjevkami ni konkurence v cenah, pač pa v zgovornosti. Skoro ne moreš tam mimo, da ne bi kupil vsaj pomarančo. »Za pirhe, gospod, kaj kupit gospa?«

★ **Umobolna ženaka na cesti.** Tovarniška delavka Marija Kastelic iz Litije je pripeljala svojo umobolno tovaršico Ivančo K. v Ljubljano na opazovalni oddelke. Ker je sprejeli umobolnih radi prenapolnjene umobolnice ukujen, so morali odkloniti tudi sprejem te ženske. Kasteliceva se je podala z njo nazaj na kolodvor. Toda na Miklošičevi cesti je bolnici postalo nenkrat slabo in reva se je zgrudila na tla. Moral je priti rešilni voz, ki je bolno žensko odpeljal na kolodvor.

★ **Berači.** Stalen pojav na veliki teden so v Ljubljani berači. Drugače beračijo ti le ob petkih in jih policija le tedaj nalovi nekaj, toda na veliki teden pa so se berači pojavili že v sredo. Policijski raport je včeraj omenjal šest beračev, ki so bili aretirani v sredo, včeraj, na veliki četrtki pa jih je bilo tudi aretiranih nekaj. Glavni naval beračev se pričakuje za danes na veliki petek in bomo mogli najbrže že jutri poročati o številnih aretacijah radi beračenja.

★ **Pasja nadloga.** Na policiji se sedaj zelo množijo ovadbe zoper lastnike popadljivih psov. Najbolj hudi so na pse gotovo kolesarji, ki soglasno zahtevajo uvedbo pasjske kontumace, proti čemur lastniki psov seveda ogorčeno ugovarjajo. — Tako je mlad pes neke gospe ogrizel predvčerajšnjim v Prešernovi ulici dva kolesarja. Največ pa prihaja ovadb zoper pse z mestne periferije.

Maribor

GRABDENI NACRTI V MARIBORU V L. 1929.

IV.

Nov hotel in sanatorij. — Gradba nove centralne avtogaraže.

Grajski trg bo dobil s končno prenovitvijo poslopja na vogalu Grajske in Slovenske ulice, kjer se nahaja kavarna »Avstrij«, ter z dvigom Zemljičeve gostilne za eno nadstropje in zgradbo teras zelo lično in zaokroženo sliko. Poleg prvovrstno opremljene kavarnarje dobimo na Grajskem trgu tudi novo hotelsko poslopje, last g. Zemljiča. Z dozdavo enega nadstropja bo pridobil enega prostora za 22 novih sob. Novost pa bosta za Maribor terasi na vrhu stavbe (palata Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani). Na voglu Volkmerjeve ulice in Grajskega trga se bo gradila nad dozdanim drugim nadstropjem nepokrita terasa za gostilniške goste; na voglu Grajskega trga in Slovenske ulice pa pokrita terasa. V delu krasnega poslopja ob Grajskem trgu bodo točilnice in restavracijski prostor, iz Slovenske ulice pa bo vhod v hotel. V podaljšku hotelskega dela pa se bosta v prostorih, kjer je imel dosedaj svojo pisarno Rosenberg, gradili dve dvorani, večja in manjša. Večja bo merila v dolžini 15,50 m, v širini pa 9,60 m, manjša v dolžini 8,25 m, v širini pa 6,70. Celokupni adaptacijski stroški se računajo na preko 3 milijone dinarjev in bo tudi notranja oprema novourejenih restavracijskih prostorov ter hotelskih lokalov prvovrstna. Z velikopotezno adaptacijo Streharjeve in Zemljičeve hiše bo tudi ta del v sredini mesta dobil novo lice; zdi se, da se bo ravno tukaj osredotočilo mariborsko življenje in vrvenje. Dejstvu, da je ravno Grajski trg poleg Glavnega trga od državnemu mostu, središče prometa, se bo sedaj pridružil še moment visokofrekvenčnega družabnega in tujsko-prometnega valovanja.

Posebno veliko zanimanje vlada tudi med Mariborčani za gradbo privatne klinike primarija ter vođa kirurškega oddelka tukajšnje bolnice dr. Čeraniča. Poslopje bo enonadstropno, po svoji višini pa se bo približalo dvonadstropni stavbi. Kakor znano se bo gradil sanatorij na vogalu Krekove ulice ter zgornjega dela Gosposke ulice Ob Krekovi ulici bo primeren park s šetališčem za pacijente, proti drž. gimnaziji pa bo stalo samo poslopje. V visokem pritličju bodo čakalnica, ordinacijska soba, sobe za zdravljenje, bolniške sobe ter operacijski prostori. Posamezni oddelki bodo opremljeni s prvovrstnimi sredstvi moderne zdravstvene tehnike. V prvem nadstropju pa bo šest sobno stanovanje. Surova zgradba se računa na 1 milijon 300.000 Din, za kar je dala, kakor smo že poročali, mestna občina 80 odstot jamstvo. Gradba omenjenega sanatorija bo iz razlogov živahne zdravstvene pobudnosti in vsesplošnega napredovanja na tem polju za naše mesto velika pridobitev.

Na prostoru, kjer se sedaj nahaja priv. pod-

in vnuke; mnogo njih je bilo krščenih in se zdaj smejejo z nami vred; in ti bomo imeli spet otroke in vnuke — in vsi ti se bodo smejali dotlej, ko se bo smejal samo eden. Če se s solzami ne more zadostiti za Kristusovo kri; kakšna kazen bo zadostna za ta strašni smeh?

Le oglejmo si tiste, ki stoje krog križa, na katerem mesari Kristusa zver-bolečina:

Pretepaajo se za prostor na strmih obronkih Golgote; videli so ko kozli v njih sovražstvu. Le pogledaj jih v obraz — naši dobri znanci so, saj so neumrjotji!

Glejte, kako iztezajo vohajoča usta, grčaste vratove, upognjene nosove, olrutne oči pod ščatinastimi obrvmi! Glejte, kako so grdi s svojo Kajnovu naturo! Le pazite — naši bratje so, znanci s ceste, vsak dan jih srečavamo, nihče ne manjka! Večni Kristusovi sovražniki so. Vedejo se ko pijanci v krmi. So kakor pomije človeštva, Kristusa zasramujejo zasmejujejo, njega, ki se bori s smrtjo za nas in ki umrje za nas. Nikoli si niso dobro in slabo, nedolžnost in zavrnjenost, luč in tema tako zopervale, ko onega dne, ki se ne da nikoli popraviti. In bilo je, kot bi hotela priroda zakriti ta grozni prizor. Nebo, ki je bilo vse dopoldne jasno in čisto, se je nenadoma stemnilo. Nepridirna tema je kakor iz globine pekla vstajala izza hribov in se raztezala vse okrog do najoddaljenejšega obzorja. Krdelo črnih oblakov je planilo na sonce, ga obkrožilo, napadlo to svetlo, ljubko, aprilsko sonce, ki je pravkar tako prijazno ogrevalo roke morilcev. In mahoma so oblaki za nepridirnim zastorom teme požrli to dobro sonce. In do desete ure je bila tema v vsej deželi.

jetje Triumph-avto, pa se bo gradila velika centralna avtogaraža, česar smo doslej v Mariboru pogrešali. Garažno poslopje pojde ob Frančiškanski in Wildenreinerjevi ulici in bo proti Sodni ulici mejilo ob parcelo Ljudske tiskarne. V tej centralni avtogaraži bo 34 separiranih garaž, razen tega pa dva boksa za približno 250 motornih vozil. V sredini dvorišča bo pokrit prostor za spiranje vozil, opremljen s tozadevnimi dvigalnimi aparatom. V bližini bo tudi benzijska črpalka. Centralno garažo bo gradila priv. družba, v kateri sta tudi gg. Pelikan in Liniger. S tem bo zadosteno v našem mestu tudi razvoj avtomobilizma.

Smrtina kosa. Umrla sta: Jakob Žiberna, star 59 let, duvjal drž. žel. Pogreb danes ob pol 17. — Irma Thür, vdova po žel. uradniku, stara 62 let. Pogreb danes ob pol 16 na mestnem pokopališču v Pobrežju.

Velikonočni trg. Radi deževnega vremena je bil bolj slab založen. Sena in slame sploh ni bilo večeraj na trgu. Pač pa so pripeljali slaninarnji na 24 vozov 77 zaklanih svinj Cene posameznih pridelkov so se dvignile. Na ribjem trgu pa so bila morske ribe v bogati izbiri za 25 do 30 Din.

Zopet tihošapec. Ugleden celjski mešan je kanil spraviti preko Maribora štiri večje omote, v katerih se je nahajala armatura za kopalnico, žarnice itd. In je omote spravil v spretniškovo shranjevališče. Prvo revizijo je sijajno prestal; pri ponovni reviziji pa je imel smolo. Zalotili so ga in mu naložili globo v znesku 12.000 Din. Ugledni Celjan je šel v Celje po denar ter odšel večeraj pri tujakih carini naloženih 12 jurijev. V Mariboru pa tihošapci res nimajo sreče.

80 letnik. V Pesnici obhaja danes častitljiv jubilej 80 letnice splošno priljubljeni in ugledni gostilničar Mihael Klug. Stvolasomu jubilaru tudi naše iskrene čestitke.

Mestni župan dr. Juvan se je vrnil večeraj iz Belgrada, kamor je odpotoval v nekaterih važnih občinskih zadevah, in je strankam ob sprejemnih urah zopet na razpolago.

Smrt na orehu. Obesil se je na orehu pred svojo viničarijo v Zg. Kungoti 22 letni viničar Lovrenčič. Domačini so ga skušali spraviti k življenju, kar pa se jim ni posrečilo. Vzrok samomurora ni znan.

Semena

vseh vrst — zajamčeno najboljšo kakovost — priporoča
ANTON FAZARINC, CELJE

Celje

VAŽNA SEJA OBČINSKEGA ODBORA OBČINE OKOLICA CELJE.

V nedeljo, dne 24. t. m., se je vršila pod predsedstvom g. župana Alojzija Miheliča seja občinskega zastopa. Seje se je udeležil tudi okr. glavar vladni svetnik g. dr. Hubad, ki je zaprisegel vse občinske odbornike.

Župan je uvodoma podal svoje poročilo. Občina je zaprosila občinski odbor mariborske oblasti, da razširi oblastno hiralnico v Vojniku. Občinski odbor je odgovoril, da v letu 1929 teh del ne more izvršiti, ker da nima v letošnjem proračunu tozadevnega kritja. Radi spora med vojaško upravo in veleindustrijem Majdicem je morala občina prevzeti v depot Majdicjev travnik, na katerem so stale stare avstrijske vojaške barake. Na skupnostnem zemljišču sosese Levec se je končno izvedla vknjižba realnega bremena vzdrževanja levškega mostu v prid okolici občine. G. župan je poročal, da je država naklonila občini 7000 Din podpore v svrhu vzdrževanja cest.

Sledilo je poročilo finančnega odseka, ki ga je podal predsednik odseka g. dr. Godnič. Ker je zadnja poplava porušila Grenadirjevo brv, je občinski odbor sklenil, da se ista zopet upostavi. Delo je proračunano na 55.896,40 Din, h kateri vsoti se bodo še pridružil izdatki za železnino tako, da bo vse popravilo stalo pribl. 65.000 D. Delo se je oddalo edinemu ponudniku g. Vinku Kukovecu. Sledilo je ureditev vprašanja zgradbe ceste od Lastnega doma do državne ceste med Baldasinovim in Petschuhovim posestvom. Na predlog referenta dr. Godniča se je sklenilo to cesto zgraditi takoj. — Končno je prišla v debato zadeva podaljšanja Askerčeve ulice čez Maksimilijanov travnik na državno cesto mimo Jarmerjeve vile. Na vprašanje mestne celjske občine se je okoliska občina izjavila, da prispeva k zgradbi te ceste z onim zneskom, ki odpade na cesto, ki teče po okoliskem teritoriju. Celotni proračun znaša 195.923 Din, od kojega zneska odpade na okolisko občino znesek po 34.000 Din.

Sledilo je poročilo stavbenega odseka, podano po predsedniku g. Vinku Kukovecu v zvezi z g. Neratom. V najkrajšem času se bodo gradile razne stanovanjske stavbe in prizidki. Bilo je 11 takih prošnikov, katerim je občinski svet rad tolovil stavbna dovoljenja.

Na tej seji se je rešilo še drugo perečo vprašanje: V dosedanjih odsekih niso bili zastopani predstavniki prejšnjih socialistov. Po zaslugi gosp. župana Miheliča, da je tudi ta zadeva sporazumno rešila tako, da se na predlog gosp. župana bil sprejet sledeči sklep: odseki ostanejo vsi v dosedanjih sestavi. Poleg tega se pa je izvolilo sledeči odborniki v odseke, in sicer: v finančni gg. Hranstnik in Plankar, v stavbeni gg. Janežič in Vodopivec, v cestni g. Keblič, v obrtni gg. Vodopivec in Keblič, v ubožni in socialni gg. Hranstnik in Smerc, v personalni g. Stante, v stanovanjski g. Plankar, v pokopališki g. Vodopivec in kot preglednik računov g. Plankar.

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico. Gremij trgovcev Celje naznanja vsem gospodarstvenim krogom v mestu Celje in njegovi bližini in daljši okolici, da uraduje referent Zbornice v torek dne 2. aprila t. l. od 8 do 12 predpoldne v ravnateljski sobi Prevozne družbe d. d. v Celju, Savinjsko nabrežje št. 7. Stranke, ki žele kako pojasniti ali svet v zadevah, katere zastopa Zbornica, se uljudno vabijo, da se pri njem v določenem času zglase.

Proslava zlatomašniškega jubileja Svetega Očeta se izvrši na velikonočni ponedeljek, dne 1. aprila v Cerkvu Sv. Jožefa nad Celjem po sledečem sporedu: Ob 4 popoldne kratka pridiga, nato pete litanije, pri katerih poje vsa cerkev. Ob koncu cerkvene pobožnosti zapoje vsa cerkev velikonočno »O Marija, bodi zdrava!« Sledi cerkveni koncert, ki ga vodi č. g. Al. Mav, na orglah spremlja organist g. Luževič.

Seja celjskega mestnega občinskega sveta. Predvečernjim ob pol 18 se je pod predsedstvom mestnega župana g. dr. Al. Gorčiča vršila seja celjskega občinskega sveta, ki so se je udeležili vsi občinski odborniki in pri kateri je mariborskega velikega župana zastopal sreški poglavar vlad. svet. dr. Josip Hubad Sreški poglavar je uvodoma opozoril občinski svet na novo upravno ureditev države z dne 6. januarja t. l., ki stremi za tem, da se vse narodne sile usmerijo v pozitivno delo.

Nato je g. sreški poglavar zaprisegel župana g. dr. Gorčiča. Potem je mestni župan zaprisegel podžupana g. dr. Ogrizeka. Nato je župan predlagal, da se odpošlje pozdravna brzojavka Nj. Velikanstvu kralju ter predsedniku vlade, kar je občinski svet z velikim navdušenjem odobril. Nadalje je g. župan poročal, da je veliki župan mesto pokojnega obč. svetnika Komavilja in obolelega obč. svet. Cvirna imenoval v občinski svet gg. Ferka in Makarja. Sledila je zaprisega občinskega sveta. Pred volitvami odsekov ozir. komisij je g. župan poročal, da je veliki župan razveljavil volitev v odseke, ker so se volitve izvršile z dviganjem rok. Pri tem je opozoril na poslovnik obč. sveta, ki predvideva volitev z dviganjem rok, ako večina tako sklene. Občinski statut sicer v § 36 predpisuje volitve v odseke z listki, vendar se pa ta predpis ne more nanašati na volitve v odseke, ki jih obč. statut ne pozna, temveč le na odseke, ki so v občinskem statutu navedeni. Sledila je volitev odsekov. Po slučajnostih je g. župan voščil obč. svetnikom vesele velikonočne praznike in sejo zaključil.

Pevska vaja pevskega zbora Kat. prosvetnega društva danes radi praznikov odpade. Prihodnja vaja je v petek, dne 5. aprila t. l.

Dopisi

Ormož

Klaverna sejem. Pretekli petek se je vršil vsakoletni živalski in blagovni sejem, ki je vedno privabil morje naroda od vseh strani. Tudi letos je bilo vsega dovolj: blaga in ljudi. Samo kupcij je bilo zelo malo, tako da so bili sejmari zelo nezadovoljni. Narod celo zimo ni imel nobenega zasluga in tako ni denarja.

Nagla smrt gorenškega berača. Pred par dnevi se je pri Sv. Miklavžu pojavil neki tuvec, ki je prosil ob dobiče od hiše. Pri Sedlakovi v Hermancih se je ustavil, ker je nenadoma zbolel. Bolezen se je končala s smrtjo. Iz lista, ki so jih našli pri njem, je razvidno, da je prišel iz Mendša in se je imenoval Filip Sršen. Star je bil 69 let.

SV. BOLFENK PRI SREDIŠČU.

Župan občine Kog g. Anton Borko je na Jožefovo praznovanje 30letnice svojega plodnosnega županovanja v občini Kog. Občinarji so mu pri tej priliki izročili krasno diplomu, s katero ga občinski odbor imenuje za častnega občana občine Kog. Med odborniki se je ob tej priliki nabralo 100 Din za dijaško kuhinjo v Ptuj. G. Borko je znana osebnost po vsem ptujskem, ljubotemskem in ormoškem okraju ter splošno čistan in spoštovan.

Cerkveni vestnik

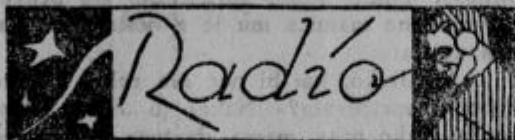
Vstajenje pri sv. Jožefu. Na veliko soboto se začne jutraj sv. obredi ob 7. Vstajenje je zvečer ob pol 8. — V nedeljo slovesna sv. maša ob 8, popoldne ob 3 potresna procesija iz stolnice k sv. Jožefu.

Velikonočna procesija na Rakovniku bo tudi letos v nedeljo jutraj. Ob 5 bo prva sv. maša, nato jutranjica, po jutranjicah pa procesija. Ko se procesija vrne, bo darovanje sveč. Zahvalna pesem in blagoslov, nato sv. maša.

CERKVENA GLASBA O VELIKI NOČI

Križanke. Veliki petek zvečer po rožnem vencu (okrog pol 9) se bodo pele žalostinke raznih skladateljev. — Velika sobota. Ob pol 8 zvečer slovesno vstajenje. Po trikatnem aleluja, Zvečkar naš je vstal iz groba (G. Rihar), nato procesija. Po procesiji: Te Deum (v C. z. Jos. Gruber), Regina coeli (z. Anton Forster), Tantum ergo (zložil dr. Kimovec). Vse s spremljevanjem instrumentov. Velika nedelja. Ob pol 11 (pridiga odpade) slovesna sv. maša. Pred mašo: Skaloje groba (z. L. Cvek); pri sv. maši: Missa quinta (v F. z. orkestrom, z. dr. A. Faist), Graduale in sekvenca (zložil P. Griesbacher), Ofert. terra tremuit (z. A. Forster), Tantum ergo (z. dr. Fr. Kimovec). Po sveči maši: Jezus pramagavec groba (zložil St. Premrl). Velikonočni ponedeljek. Ob 10 (po pridigi) sv. maša. Med mašo se bodo pele velikonočne pesmi raznih domačih skladateljev s spremljevanjem instrumentov.

Cerkev sv. Jožefa. Velika nedelja. Ob 8 slovesna sv. maša. Pred mašo: Dan presvoti (z. Indr. Vavken), med mašo: Missa solemnis (v C. z. Jos. Mitterer), Graduale haec dies, Sekvenca victimae paschalis, Ofert. terra tremuit (zložil Jos. Gruber), Tantum ergo (z. dr. Fr. Kimovec); po maši: Skaloje groba (zložil L. Cvek), vse z orkestrom. — Velikonočni ponedeljek. Ob 8 sv. maša, pri kateri se pojo velikonočne pesmi naših skladateljev ob spremljevanju orkestra.

Programi Radio-Ljubljana:

Petek, 29. marca. Po določilih avstrijske naredbe, ki urejajo praznovanje vel. tedna, opoldanski spored odpade. — 18 Zbor bogoslovcev poje Jeremijevo žalostinke in Premrl. Misericord. — 18.30 Iv. Cankar: IV. postaja; Iv. Praselj: Gledje, žokevi, recitacija g. I. P. — 19 Vijolijski solokonzert (g. Bravničar) — 19.30 Cerkvena glasba, prenos iz frančiškanske cerkve. — 20 INRI, zadnja večerja, izvajajo člani narod. gledališča. — 20.15 Bachove in Hindlove arije (ga. Medvedova). — 20.45 Arnold: Pilat, recitira g. Rogoz, član nar. gled. — 21 Haydn: Sedem besed Kristusovih, izvajajo radiokvartet. — 22 Poročila in časovna napoved.

Sobota, 30. marca. Po določilih avstrijske naredbe, ki urejajo praznovanje velikega tedna, opoldanski spored odpade. — 16 Vstajenje, prenos iz stolnice. Premrl: Dva rezponzorija; Rihar: Zvečkar naš je vstal iz groba; Sattner: Te Deum; Tilke: Regina coeli; Hochreiter: Tantum ergo; Premrl: Pogledje, duše, grob odprti. — 19 Srednje-dalmatinsko otcje, propagandno predavanje v češkem, nemškem in slovenskem jeziku, sestavljen ravnatelj Pintar. — 20 Pevski večer kvarteta Glasbene Matice; nato koncert radio orkestra. — 22.15 Prenosi inozemskih radio sporedov.

Drugi programi:

Nedelja, 31. marca 1929:

Zagreb: 10.30 Prenos iz stolnice: Staroslovenska sv. maša za mešani zbor in orgle (Odnk). — 17 Plesna glasba. — 20.30 Prenos iz Dunaja — 22 Lahka glasba. — Praga: 9 Cerkvena glasba — 11 Koncert. — 12 Zvonjenje in koncert. — 18.30 Zabavna glasba. — 18.05 Petje. — 19.05 Godba na pihala. — 22.20 Lahka glasba. — Stuttgart: 11.15 Evangelizacija služba božja. — 14 Velikonočno ve-

REKORDNE REZULTATE
samo s TUNGSRAM
Barljevimi REKORD CEMVI

Mehko Albus mlo Zvon za pranje varuje Vaše perilo.

Večina umetnih sredstev za pranje škoduje perilu zaradi svojih škodljivih dodatkov. Albus mlo Zvon nasprotno, raztopi najtrdozratnejšo nesnago ter varuje najbolj občutljivo tkanino.

Albus mlo Zvon za pranje je mehko, iz finih masti izdelano pristno mlo, prosto vseh škodljivih dodatkov. Daje krasno perilo in varuje roke.

Albus mlo Zvon odgovarja po svoji izdatnosti popolnoma ceni. Gospodinja ga ceni zaradi njegove vedno enake vrline.

Albus mlo Zvon za pranje

Izdeluje: Albus tovarna mila, d. d. Novisad

selje. — 15 Koncert. — 19.30 Koračnice. — 21 Pomladni glasovi v glasbi in igri. — Bern: 20 Maria Magdalena, igra. — 20.30 Koncert. — Katovice: 9 Služba božja. — 17 Koncert. — 20 Orgelski koncert. — Rim: 10 Cerkvena vokalna in instrumentalna glasba. — 13 Trio. — 17 Koncert. — 20.45 Katja, opereta. — Toulouse: 19.45 Plošče. — 23 Plesna glasba. — Berlin: 9 Cerkvena glasba. — 11.30 Orkestralni koncert. — 15.30 Pravljice. — 16.30 Zabavna glasba. — 19.30 Carmen, opera. — Dunaj: 10.20 Petje zbora Wiener Sängerknaben. — 11 Koncert simfoniknega orkestra. — 16 Koncert. — 18.40 Solopetje. — 20.05 Zabavna glasba; nato večerni koncert. — Milan: 10.40 Cerkvena instrumentalna in vokalna glasba. — 12.30 Kvartet. — 16.45 Kvintet. — 21 Prenos opere. — Budapest: 10 Cerkvena glasba. — 12 Simf. orkestralni koncert. — 17.25 Orkester. — 19.15 Opereta. — 21.45 Poročila in koncert ciganske kapela. — 23 Plošče.

Ponedeljek, 1. aprila.

Zagreb: 10.30 Služba božja. — 17 Plesna glasba. — 20 Prenos opere. — Praga: 9 Cerkvena glasba. — 11 Velika noč za otroke. — 12.30 Koncert. — 16.30 Koncert. — 18.05 Operetna glasba. — 19 Vražja stena, opera. — 22.30 Plesna glasba. — Stuttgart: 11.15 Koncert. — 14 Za otroke. — 15.30 Zabavna glasba. — 19.30 Uvertura. — 20.80 Komedija. — Bern: 12.45 Koncert. — 15.30 Koncert. — 19.30 Poljudna glasba. — 20 Zabavna ura. — 20.30 Orkester. — 21 Burka. — 21.20 Orkester. — Katovice: 10.15 Služba božja. — 12.10 Orkester. — 15.15 Poljuden koncert. — 17.30 Za otroke. — 19.30 Zabava. — 20 Velikonočna prireditev. — Rim: 13 Trio. — 17.30 Koncert. — 20.45 Lahka glasba in vesoligra; nato plesna glasba. — Toulouse: 13.45 Plošče. — 21.30 Plošče. — 22 Orkester. — Berlin: 9 Cerkvena glasba. — 11.30 Godba na pihala. — 20 Humor. — 20.45 Poljuden orkestralni koncert; nato plesna glasba. — Dunaj: 10.20 Orgelski koncert. — 11 Koncert. — 16 Koncert. — 18.45 Beethovne sonate. — 19.20 Pesmi. — 20.05 Burka; nato poljuden koncert. — Milan: 11.15 Plošče. — 12.30 Kvartet. — 16.30 Kvintet. — 17.20 Otroški zbor. — 20.30 Prenos opere. — 23 Plesna glasba. — Budapest: 10 Cerkvena glasba. — 12.25 Orkestralni koncert. — 17 Orkester. — 19 Madjarske pesmi ob spremstvu ciganskega orkestra. — 21 Vesel večer.

Torek, 2. aprila.

Zagreb: 13.15 Plošče. — 17 Koncert. — 20.80 Prenos iz Berlina. — Praga: 11.15 Plošče. — 12.30 Koncert. — 16.30 Komorni koncert. — 19.05 Ljudske pesmi. — 19.45 Ruski humor. — 20.30 Prenos iz Berlina: Orkestralni koncert. — Stuttgart: 10.30 Plošče. — 12.15 Plošče. — 19.45 Naše zvezd-nato nebo v aprilu. — 20.15 Tannhäuser. — 21.15 Igre; nato klavirski koncert. — Bern: 12.50 Plesna glasba. — 16 Orkester. — 17 Orkester. — 20 Melodrami in klavirске točke. — 21.20 Zabavna ura. — Katovice: 12.10 Plošče. — 16 Za otroke. — 17.55 Orkestralni koncert. — 20.30 Prenos orkestralnega koncerta iz Berlina. — Rim: 13 Trio. — 17.30 Petje in glasba. — 20.45 Maske, opera (Mascagni). — Toulouse: 13.45 Plošče. — 21.30 Iz oper. — 22 Lahka glasba. — Berlin: 11 Koncert. — 14 Plošče. — 16.30 Zabavne recitacije. — 17 Zabavna glasba. — 18.10 Knjige. — 20.30 Orkestralni koncert za mednarodni prenos. — Dunaj: 11 Kvartet Cerd. — 16 Koncert. — 17.10 Za mladino. — 20 Poročila in Mendelssohnova sonata. — 20.30 Prenos koncerta iz Berlina. — Milan: 11.15 Plošče. — 12.30 Kvartet. — 16.30 Kvintet. — 20.30 Starotalijska glasba. — 22 Koncert. — 23 Plesna glasba. — Budapest: 9.15 Plošče. — 12.05 Ciganska kapela. — 17.40 Orkestralni koncert. — 20.80 Prenos koncerta iz Berlina.

Sport

S. K. Javornik Rakek sporoča, da se glasi za tekoče leto naslov kluba edino pravilno: Milavec Miro, Cerknica.

S. K. Irlja (hazenska sekcija). Današnji trening v kolizejski dvorani odpade. Prihodnji trening se vrši v nedeljo popoldne na igrišču. Radi važnosti tega treninga je potrebna polnoštevna udeležba vseh igralcev. Prihodnji teden se vrše treningi samo na igrišču. — Načelnik sekcije.

Gostovanje zagrebske Viktorije v Ljubljani. Po dolgem odmoru bomo zopet imeli priliko videti v Ljubljani prvovrstno zagrebsko moštvo. Irlja je povabila za velikonočne praznike zagrebsko Viktorijo, ki je že večkrat gostovala v Ljubljani. Viktorija je eden najstarejših zagrebskih klubov ter je bila ustanovljena že 1903 leta. Sedanje moštvo obstoji iz samih mladih igralcev, ki so vsi večinoma dijaki. Moštvo goji lepo kombinacijsko igro ter se nahaja letos v prav dobri formi. Nastopi v svoji najmočnejši sestavi: Ratkajec-Gregurek (Govedič II.), Demerac-Hršak, Govedič I., Vorko-Podvinec,

Braun, Belc, Kornfeld, Mikša. Izvrstna je ožja obramba, ki slovi kot ena najzanesljivejših v Zagrebu. Krilska vrsta ima najboljšega moža v srednjem krilu Govediču I. Najboljši del moštva je brez dvoma napadalna vrsta, od katerih so posebno na glasu obe krili Podvinec in Mikša ter leva zveza Kornfeld, ki so vsi trije že opetovano nastopili v zagrebski reprezentanci. Posebno nevaren je Kornfeld, najboljši strelac moštva in radi svoje izredne prodornosti in driblinga strah vsakega vratarja. Pri svojem zadnjem nastopu v Ljubljani je Viktorija dosegla proti Irlji neodločen rezultat 2:2. Po pisanju zagrebskih listov, pričakujejo topot napram Irlji boljši uspeh torej zmago, naglašujoč izredno dobro formo moštva.

Nasprotnik Zagrebčanov Irlja, se je za tekmo vestno pripravila, ne bo pa imela lahke naloge. Morala bo zaigrati precej boljše, kakor pri dosedanjih nastopih, ako hoče oditi z igrišča neporazena. Tekma bo vsekakor nudila prvovrsten sportni užitek.

Tekmi se pričneta oba dni ob pol 16 ter se vršita ob vsakem vremenu. Oba dni se vrši tudi predtekma ob 14.

Vstopnina: dijaška in članska Din 6.—, stojišče 10.—, tribunski sedež 15.—, ložni sedež 20.—.

Naznanila

Ljubljansko gledališče

DRAMA:

Začetek ob 20. uri.

Petek, 29. marca, ob 15: I. N. R. I. Izven. Sobota, 30. marca: Zaprti. Nedelja, 31. marca, ob 10. dop.: I. N. R. I. Izven. Ob 15. pop.: I. N. R. I. Izven. Ponedeljek, 1. aprila, ob 10. dop.: I. N. R. I. Izven. Ob 15. uri popoldne: I. N. R. I. Izven.

OPERA:

Začetek ob pol 20. uri.

Petek, 29. marca: Zaprti. Sobota, 30. marca: Zaprti. Nedelja, 31. marca ob 15: PRODANA NEVESTA. Ljudska predstava pri znanih cenah. Izven. Ob pol 20. uri zvečer: »GROF LUKSEM-BURSKI« Izven. Ponedeljek, 1. aprila, ob 15: »PRI TREH MLA-DENKAH«. Ljudska predstava pri znanih cenah. Izven. Ob 20: »AIDA«. Gostuje ruski tenorist g. J. Vitting. Izven.

Predprodaja gledaliških vstopnic za vse 8 prazničnih predstav se vrši deljeno in sicer je predprodaja za dramske predstave v dramskem gledališču, za operne pa v opernem. Blagajni sta odprti v soboto, nedeljo in ponedeljek od 10 do pol 1 in od 3 do 5 popoldne.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 31. marca ob 15: »NA CESARICINO PO-VELJE«. Znižane cene. Zadnjikrat. Kuponi. Ob 20: »ADIEU MIMI«. Znižane cene. Kuponi. Ponedeljek, 1. aprila ob 15: »POLJSKA KRI«. Znižane cene. Kuponi. Ob 20: »CHARLEYEVA TETA«. Prvič. Oostovanje g. Daneša.

Gostovanje g. Daneša na mariborskem odru. Na Veliko noč začnjenja priljubljeni komik g. Daneš svoja gostovanja v nadvse veseli burki »Charleyeva teta«, v kateri je povzročal pred leti v Ljubljani cene e salve smeha, pa je verjetno, da bo tudi v Maribaru ponovno napolnil gledališče.

Prireditve in društvene vesti

Upravni odbor ljubljanskega oficirskega doma bo priredil svoj družabni večer s plesom dne 1. apr. ob 21 v prostorih Oficirskega doma na Taboru. Vabijo se vsi prijatelji oficirjev, da ta večer s svojimi rodbinami obiščejo. Obeka po želji. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

Pomočniki zbor Gremija trgovcev v Ljubljani sklicuje redni letni občni zbor za v torek, 16. aprila t. l. ob 7 zvečer v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Občni zbor se vrši eno uro po sklicanju ob vsaki udeležbi. — Načelnik.

Poizvedovanja

Maša vsota denarja se je našla. Dobi se na Gradu vrata št. 63.

Izgubila se je večeraj, v četrtek, denarnica z večjo vsoto denarja, na poti od glavnega kolodvora do Ilirske ulice. Pošten najditelj se prosi, da jo odda proti nagradi na ravnateljstvo policije.

Sveta življenje in vrvenje

Prva velika preizkušnja motornih koles letos se je vršila v Eilenriede. Zal sta se pri tem pripetili dve smrtni nesreči. Znani vozač Fr. Messerschmidt iz Stuttgarta je padel tako nesrečno, da je med prevozom v bolnico umrl. Tudi Nizozemec Baar se je ubil. Pri dirki je zmagal Nемец Jožef Stelzer iz Monakovega. Na sliki v levem krogu je ubiti vozač Messerschmidt, na desni pa zmagovalec Stelzer.

Najtrša kovina

Poizkusi, napravljeni z novo kovino, ki jo je sestavil Krupp, so pokazali, da bo z novo kovino mogoče pospešiti delovanje strojev, ki jih uporabljajo pri izdelavi na stotine različnih avtomobilskih delov, dalje pri rezanju, piljenju in vrtanju kovin itd.

S Kruppovo kovino se da jeklo rezati s hitrostjo 70 m v sekundi, to je skoro še enkrat

Cecil Hurst, od leta 1918 pravni svetovalec angleškega zunanjega urada, je imenovan za zastopnika Anglije pri stalnem mednarodnem sodišču v Haagu namesto umrlega lorda Finley-a.

toliko kot doslej. Nova kovina reže lito železo s hitrostjo 180 m v sekundi, torej štirikrat toliko kakor najfinše jeklo.

Novo kovino je Krupp imenoval »Wiedia« (sestavljeno iz Wie Diamant = kakor demant). Po trdoti pride takoj za demantom. Reže steklo ali porcelan kakor jekleni nož les in ostane tudi delj časa ostra.

Ampak draga je ta nova kovina. Krupp jo prodaja po 500 dolarjev za funt, to je več kakor dvojna vrednost zlata. Snovi, iz katerih je kovina sestavljena, so razmeroma poceni, vendar pa je izdelovanje silno drago. Glavno pa je seveda, da ima Krupp monopol.

Kruppove tovarne izdelajo sedaj vsak mesec 1000 kg nove kovine v vrednosti 1 milijona dolarjev in s tem seveda zelo hitro množijo svoje produkcijsko premoženje. Mal kos kovine, težak 30 g, zadostuje za klino srednjega rezilnega orodja. Poizkusi so dognali, da je v gotovih slučajih mogoče pospešiti delovanje strojev za 400 odstotkov.

Nova kovina bo gotovo povzročila znaten padec izdelovalnih stroškov za avtomobile in druge stroje.

Sovražstvo in ljubezen

Na kolodvoru v Katovicah se je te dni odigrala krvava žalost. Ulanski poročnik 8. poljskega polka, baron Hans Kronenberg, se je pripeljal z vlakom, poklical restavraterja Jana Wawrzeho in ga ustrelil, ne da bi poprej spregovoril kako besedo.

Baron Kronenberg, ki izhaja iz stare nemške plemiške družine, se je zagledal v hčerko restavraterja in jo zasnubil. Restavrater je pa izjavil, da svojo hčerko raje ubije, kakor da bi jo dal Nemcu za ženo, ker da je vnet domoljub. Ko se je mlada dvojica kljub temu sestala, je restavrater pretepel svojo hčer. To je Kronenberga tako razburilo, da je sklenil restavraterja ustreliti, kar je tudi izvršil.

Brez milosti

Po dva in dvajsetih mesecih je bil v Clevelandu v Ameriki pred porotnim sodiščem zopet nekdo obsojen na smrt. Ameriški slovenski časopisi beležijo to poročilo s pripombo, da je baš v tem procesu prvokrat v zgodovini Clevelanda in združenih ameriških držav vobče nastopil slovenski pravnik kot državni pravnik in sicer John Prince. Obrazloži se je vršila proti bivšemu mornarju James Thomasu Nevinsu, ki je bil pred kakimi 4 meseci obsojen radi nekega nekega manjšega zločina in je svojo kazen vršil v okrajnih zaporih v Clevelandu. V isti jetniški celici je bil z njim zaprt trgovec z avtomobili Prentiss. Neke noči je Nevins iztrgal iz stene železno cev in udaril z njo spečega tovariša po glavi ter ga ubil. Prentiss je bil prej izročil Nevinsu svojo zavarovalno polico. Morilec je očitno pripravil pohlep po zavarovalnini do strašnega dejanja. Za ta zločin je bil Nevins prvotno obsojen na dve leti zapora. Državni pravnik pa je zahteval, da se zločinec izroči višji državni oblasti in da se ga obtoži hudodelstva zavratnega umora. Prizivna oblast je privolila in tako je prišel te dni Nevins pred porotnike, ki so glasovali za njegovo krivdo in ga niso hoteli priporočiti v pomiloščenje. Nevins bo moral na električni stol, zanj ni nobene milosti več. Obsojenec je bil vse svoje življenje potepuh in rojen hudo-delec.

Poštni avtomobil uhradil

Drzen poštni rop je bil izvršen te dni sredi Amsterdama. Ob 8 zvečer je stal poštni avtomobil pred nekim poštnim uradom, da bi prevzel pošto in jo peljal na glavni poštni urad. Vreče s pismi in tudi vreče z denarjem so bile že naložene. Uradnik, ki je spremljal avtomobil, je šel še enkrat v urad, da mu podpiše seznam, šofer je pa hodil pred hišo semtertja, pri čemer je za hip obrnil hrbet proti avtomobilu. Ta hip se je pa avtomobil začel pomikati in jo je z največjo hitrostjo odkuril. Preden se je šofer zavedel, kaj se je zgodilo, avtomobila že ni bilo več videti. Čez pol ure so našli avtomobil na nekem samotnem trgu. Vreče s pismi so bile v redni, manjkala pa je vreča, v kateri je bilo za 240.000 dinarjev denarja. Za roparja manjka vsaka sled.

Največja angleška konjska dirka se je vršila v Aintree pri Liverpoolu. Dirkališče je dolgo 7200 m in ima zelo težke ovire. Od 66 konj, ki so nastopili, jih je prišlo na cilj samo osem. Skoro vse druge so radi padom izločili.

Mussolinijev dvojnik

V Newyorku živi skromen brivec Frank Valentino, morda kak rojak slavnega italijanskega igralca Rudolfa Valentina. Ta brivec mora sedaj pobrigati, da ne bo več po njegovemu glasovitemu rojaku Mussoliniju, kateremu je na las podoben. Ko je newyorški italijanski konzul signor Cavaradosi zvedel, da tega brivca newyorški časnikarji fotografirajo, filmajo in intervjuevajo in da se celo pogosto pripeti — ne proti brivčevi volji, — da ga slave kot pravega duceja, se je odločil, da napravi temu konec. Signor Cavaradosi je torej poklical k sebi brivca-duceja in mu jasno razložil, da je že čas, da neha s to neumestno cirkusijado. Ubogi Valentino se je počel hujati v zadregi za ušesi, — toda kaj hoče, ubogati je moral. Vendar pa je reporterjem le potožil, kako mu ne puste še to malo slave na svetu. Končno je sicer Valentino ameriški državljani in mu ne bi bilo treba ubogati povelj iz Rima — vendar je sempatija slišal kaj pripovedovati in je radi ljubelega miru — takoj vsaj pravi sam, — popustil... Prvo, kar bo napravil, bo to, da si bo pustil rasti brado.

Znanost v službi zločina

Mlado učiteljico Etelko Stock so našli mrtvo v ordinacijski sobi zdravnika dr. Daniela Szabo v Košicah. Zdravnik trdi, da so učiteljico, ko je stopila v sobo, nenadoma popadli krči in je bila takoj mrtva. Obdukcija je dognala, da je Etelka Stock v resnici po težkih krčih umrla, da pa ji je bil prej dan strup. Vrsto strupa niso mogli določiti in tudi kemični zavod v Bratislavi je ugotovil edino to, da ne gre niti za arzenik niti za ciankalij. Strokovnjaki so vsekakor izrazili sum, da je zdravnik uporabil najhujši strup, kurare, proti kateremu ni rešitve. Preiskava je že toliko napredovala, da smatrajo dr. Szabo, kljub njegovemu trdovratnemu tajanju, za morilca.

Španska letalca Iglesias in Jimenez sta 24. t. m. odletela na svojem letalu »Jesus del Gran Pover« iz Seville čez južni Atlantski ocean in sta srečno priletela v Bahio (Brazilija), ne da bi med potjo kaj pristala.

Smešnice

Jelko, čigar oče je pred kratkim umrl, je prinesel domov slabo spričevalo. Ne preveč razveseljena mamica mu je z očitajočim glasom dejala:

»Ali Jelko, kaj bi pač ata rekel k tako slabemu spričevalu?« Nakar je Jelko odgovoril: »Kako prav, mama, da tega ni več doživl.«

Odhod vlaka. »Sprevodnik.« vpraša gospod pred vagonom, »ali je še čas, da bi se še enkrat poslovil od svoje žene?«

»Hm, to je pa odvisno od tega, ljubi gospod, koliko časa ste že poročeni.«

Za duha in srce

Naša opera

SALOMA, PRED VRATMI VEČNOSTI

V sredo 27. t. m. je bila pravzaprav premiera Sibelius-Vasiljevega kratkega baleta Pred vratmi večnosti, ki je bil dan po Salomi. Kar se tiče baleta, čigar snov je nam manj znana skandinavska legenda o dveh čistih dušah, krdelu trpečih duš in Hronosu s koso, je glasbeno zelo pohlevno delce; tudi balet na sebi ni pokazal nobenih modernejših teženj. Šlo je za neke že znane nam baletne bravure gđne Moharjeve in g. Golovina. Zakaj smo morali imeti ta balet, ne vem; na eni strani imamo celo kopico modernih baletnih del, ki so igrala zadnjih 20 let sila važno vlogo v razvoju umetnosti, pa bi si želeli katero teh namesto Gibelinovega. Na drugi strani ta balet po Salomi zgubi vso svojo eventualno privlačnost, da, celo zabrisa ugodni vtis Salome, ki bi ga človek rad čistega odnesel domov. Nikakor ne morem čestitati operni upravi k tej izbiri in sestavi.

V ostalem pa je bila uprizoritev Salome izredno kvalitetna predstava. Ga. Thierryjeva je toplotno prekosila samo sebe in skoro se ne vem spomniti sploh katere silnejše kreacije na našem opernem odru po vojni. Mislim, da bi je moral biti sam Wilde vesel, ko je tako proniknila vanj! Ne vem, ali bi slavil njeno petje ali igro, vsekakor je bilo oboje na višku, psihološka plat in estetska in tudi tenčični ples je bila samostojna simbolna umetnina. G. Primožič kot Johansan je bil vreden partner, g. Kováč kot Herod pa je bil naravnost izborn. Deklamatorni stil je zanj prikladnejši od lirčno-izraznega, tudi višina je bila zanj prava, imel je silen glas in celo dramatsko prodornost. G. Banovec je bil igralski, žal, mrtva figura (Narraboth). Ga. Stogiljar-Kogejeva je dala zadovoljivo Herodiado, več zaenkrat ne vem reči o njej. Paž in židje so lepo rešili naloge, le eden izmed vojakov naj ne bi s telesom taktiral svojo petja. G. Štrifot je opero vzorno muzikalno obdelal in podal ter izčrpal. Bila je to zelo močna predstava.

Guardini: Sveti križev pot. — Str. 48. — Izdal konzorij »Križec«. — Še enkrat opozarjamo na to krasno knjižico, posebno še za zadnje dni velikega tedna, za katere si res ne bi mogli želeli lepšega darila. Guardini nam je to najlepšo ljudsko pobožnost skoro nanovo odkril in približal (opozarjamo še posebej na pomenljivi uvod knjižice); z globokimi mislimi o Kristusovem trpljenju družiti močne in tolažilne misli za naše vsakdanje delo in trpljenje. Vsakomur bo ta knjižica dala kaj posebnega, gotovo pa bo globoko zadovoljila vse, ki jo bodo brali. Prevod se prav nič ne loči od originala. Zato jo res vsem najtopleje priporočamo. — Dobi se v knjigarnah. Cena broš. 5 Din. vez. 12 Din. Po znižani ceni (pri večjem naročilu 20% popust) se naroča le na naslov: Uprava »Križec«, Akademski dom, Miklošičeva cesta 5.

Cas, zvezek 6, 1929, prinaša zelo aktualen in velike pozornosti vreden članek Fr. Šukljeta: Ustava in uprava, v katerem nestor slovenskih politikov in eden najstarejših parlamentarcev v naši državi podaja nekaj temeljnih misli o bodoči ustavi, ki naj bi nadomestila vidovdancko. — Dr. Franje Goršič končuje razpravo Zaved ali rodbina. — D. Gregor Rožman pregledno obravna Rešitev rimskega vprašanja. — Sledi ocena 5. knjige Kosovega Gradiva od dr. Mantuanija in beležke. — Naročnina za »Cas« je lemo 60 Din. Uprava Cas je v Ljubljani v Jugoslovanski tiskarni.

A. W. Makleev: Der Kampf gegen die Verwahrlosung der Jugend in Sowjetrussland je naslov razpravi, ki jo je znani profesor kazenskega prava in kriminalistike na ljubljanski univerzi napisal v odlično nemško vzgojno revijo »Die Erziehung«, katera jo je izdala tudi v posebni knjižici (Quelle & Meyer, Leipzig 1929). G. Makleev, eden najboljših poznavateljev socialnih in socialnoskrbniških problemov mladine sploh, posebno pa v Rusiji, nam na osnovi statistike in direktnega znanja stvari ter najmerodajnejših virov, razgrinja z vso objektivnostjo pretresljivo sliko otroške bede v Rusiji, ki je najzgovornejši dokaz strašnih posledic sovjetskih socialnih eksperimentov z rodbino. Kajti avtor je pač neizpodbitno dokazal, da vzrok grozotne zanemarjenosti mladine v sodobni Rusiji ni samo v posledicah svetovne vojne, revolucije in gladi, nego v prvi vrsti v uničenju rodbine, spolni razbrzdano in nenejnu sovražnostnih nagonov in nagonov ressentimenta, kakor jih goji sovjetski režim. — Isti avtor je izdal veleposlušno knjižico o Pravem varstvu mladine v češkoslovaški republiki v ruskem jeziku (Pravovajna ohrana mladeži v češkoslovaški republiki, Praga 1929). To so dela, iz katerih more vsak, kdor se tudi pri nas bavi s socialnoskrbniškimi zadevami mladine, črpati globoka spoznanja zlasti za prakso.

Bolgarsko gledališče. Po končani stavki celokupnega gledališkega osebja je pričela soljska drama in opera zopet s predstavami in sicer v novem modernem poslopu. Nadomestilo je staro, katero je postalo pred leti žrtev ognja. Po cerkveni službi dopoldne so izvajali zvečer izvirne nove igre: dramo »Gradbenik Petka Todorova in opero »Cvijeto« H. Atanasova.

Ruski arhiv. Naše prosvetno ministrstvo je priporočilo ta srbski mesečnik za vse šolske knjižnice. Izhaja v Beogradu in ima nalogo seznaniti našo javnost z rusko kulturo. Knjiga III. prinaša pregled novih del o Puškinu. Članek o virih »Povesti o velikem inkvizitorju« pri Dostojevskem omenja Augustea Comtea, Davida Straussa, »Essais Montaigne« i. dr. Sicer pa ne more avtor ugotoviti neposrednih vplivov in govori samo o svetovnem nazoru, ki je ustvaril to delo. V nizu »Slik sodobnih ruskih pisateljev« je izšel članek o E. Zamjatinu, vodilnem romanistu, ki je pričel pisati pred vojno in odločno odklanja komunizem. Med pregledi je zanimiva »Ruska cerkev med revolucijami«. Obsežna bibliografija navaja poleg leposlovnih tudi ekonomska in narodno gospodarska sovjetska dela.

Ruska moderna v nemškem jeziku. Zbirka »30 neue Erzähler des neuen Rußlands« je dosegla velik uspeh. Pravkar je izšla že druga, spremenjena izdaja. Na to dragoceno knjigo izrečno opozarjamo. Založnik: Malik Verlag, Berlin (str. 620, broš. samo M 5.50).

Angleško delavsko gledališče. V Manchesteru so ustanovili gledališče, v katerem so igralci delavci; gledališče ima tudi izrazit proletarski program. Naslov mu je: »The Manchester Works Theatre«.

Gospodarstvo

Zaključek zadružne šole v Ljubljani

V sredo, 27. t. m. ob pol 15 se je vršila na drž. dvorazr. trgovski šoli v Ljubljani slovesen zaključek Zadružne šole, katerega so se udeležili za ljubljansko samoupravo g. inž. Skubic, za Zadružno zvezo v Ljubljani g. duh. svetnik Zaplotnik in ravnatelj g. dr. Basaj, za Zvezo slovenskih združenj v Ljubljani g. inž. Zupanič, Ravnatelj gosp. Josip Gogala je pozdravil navzoče gg. predstavnike in zastopnike in poročal, da se vrši letos zaključek XV. zadružnega tečaja, da je odšlo v številni letošnji tečaj že 411 absolventov iz Zadružne šole, ki se na raznih položajih odlikujejo kot izborni zadružni delavci, da je vstopilo v letošnji tečaj 44 udeležnikov, od katerih jih je izstopilo tekom tečaja šest, tako da jih dobri izpričevala 38: s prav dobrim uspehom 11, z dobrim uspehom 20, z zadostnim uspehom 3 in z nezadostnim uspehom 4. Zadružna zveza je podpirala začetkom tečaja 32 udeležnikov, koncem tečaja pa 28. Zveza slov. združenj je podpirala začetkom tečaja 10, koncem tečaja pa 8 udeležnikov. Od 38 udeležnikov jih je bilo 24 iz ljubljanske oblasti, 12 iz mariborske oblasti, 3 pa iz Koroške. Po uvodnem pozdravu in poročilu se je vršil pregledni izpit iz vseh predmetov, pri katerem se je pokazalo, da je bila snov dobro predelana in da so jo udeležniki dobro prebavili. Učenci so s svojimi dobrimi odgovori presenetili navzoče predstavnike. Po izpitu se je g. Zaplotnik zahvalil učiteljskemu zboru za požrtvovalnost in trud ter pohvalil udeležnike tečaja radi njihovih dobrih odgovorov. V imenu g. komisarja ljubljanske samouprave je pozdravil g. inž. Skubic, ki se je zahvalil g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem (gg. Dermastia, Kralj, Modic, dr. Puntar) in bodril udeležnike, naj pridobijo znanje zaneslo med svoje rojake in naj se po možnosti izobražujejo dalje. H koncu se je ravnatelj g. Gogala zahvalil vsem gg. zastopnikom za njihovo moralno in materialno pomoč in jih je prosil, naj svojo pomoč nudijo Zadružni šoli tudi v nadalje, da se bo šola mogla še dalje odvijati vsako leto, ker je pomanjkanje izobraženih zadružnih delavcev še vedno veliko. Nato je g. razrednik Kralj razdelil izpričevala, s čimer je bil zaključek proslave končan.

Razsodišče zbornice za TOI

Ministrstvo trgovine in industrije je z razpisom z dne 19. marca 1929, št. 27.006/III-28, odobrilo pravilnik stalnega zborniškega razsodišča, ki se bo uradno nazivalo: »Razsodišče Zbornice za TOI v Ljubljani.« S tem smo dobili v Sloveniji poleg borznega razsodišča še novo stalno razsodišče, pred katerim se bodo razsodili spori iz poslova trgovskega, obrtnega ali industrijskega značaja, iz vzemši spore med delojemalci in njihovimi namestniki. Za pristojnost tega razsodišča je treba, da se mu obe stranki podvržeta s pisno izjavo in da vsaj ena stranka obratuje v naši državi. Sestava razsodišča se vrši tako, da vsaka stranka imenuje iz imenika razsodnikov po enega razsodnika, ta dva pa izvolita iz istega imenika tretjega razsodnika kot predsednika. Imenik razsodnikov objavi prihodnje dni Uradni list, na vpogled pa je tudi v prihodnjem uradu. Sodbe razsodišča so končne in ne morejo biti pritožene. Razsodišče je že začelo poslovati in se v kratkem vrši tudi že prva razprava.

Jugoslavenska banka d.d. Zagreb

Dne 28. marca t. l. se je vršil XX. redni občni zbor Jugoslavenske banke d. d. Občni zbor je vzel na znanje poročilo ravnateljstva o poslovanju v minulem letu, odobril zaključne račune in enoglasno sprejel razdelitev čistega dobička v znesku 10.542.016.95 Din.

V smislu sklepa občnega zbora se bo izplačevala 8% dividenda, ter se bo kupon št. 20 za leto 1928. izplačeval z 8 Din za delnico, poštenki od 27. t. m. pri vseh blagajnah zavoda. — Ostanek dobička se je vporabil za zvišanje rezerve in pokojninskega fonda, 828.175.47 Din pa se prenaša na tekoče leto.

Za nove člane ravnateljstva so izbrani sledeči gg.: Antonin Tille, namestnik nadravnatelja živnostenske banke, Prag, Antun pl. Mihalovič, veleposelnik, F. D. Schmidt, veleposelnik, dr. Bogdan Marković, ministar n. r., in dr. Julije Mojan, odvetnik in vseučilišni docent.

Poslovno poročilo in zaključni računi banke se pošiljajo zainteresirano na željo brezplačno.

Borza

DENAR

28. marca 1929.

Devizni promet je bil srednji Narodna banka je intervenirala v vseh devizah. Zaključkov privatnega blaga ni bilo. Tečaj so ostali v glavnem neizpremenjeni.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

8. marca 1929.

	povpraš.	pon.	redni	27. III
Amsterdam	—	228.50	—	—
Berlin	1349.50	1352.50	1351.—	1351.—
Bruseli	—	791.02	—	—
Budimpešta	—	992.97	—	—
Curih	1094.40	1097.40	1095.9	1095.90
Dunaj	—	800.55	—	800.44
London	276.08	276.88	276.48	—
New York	—	56.87	—	56.84
Pariz	—	222.63	—	222.63
Praga	168.32	169.12	168.73	168.73
Trst	—	298.26	—	—

Na Veliki petek ljubljanska borza ne posluje. Zagreb, Amsterdam 2279.50—2285.50, Berlin 1849.50—1352.50, Budimpešta 991.37—994.37, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 799.05—802.05, New York 56.75—56.95, London 276.08—276.88, Pariz 221.63 do 223.63, Praga 168.38—169.18, Trst 297.21 do 299.21.

Belgrad, Narodna banka 7310, 7% inv. pos. 87—88, agrari 54—55, vojna škoda 425.50—426.50, 4.430.50—431.5, 4.439.50, 6.489.

Curih, Belgrad 9.125, Berlin 123.26, Budimpešta 90.52, Bukarest 3.095, Dunaj 78.05, London 25.22875, New York 519.75, Pariz 20.31, Trst 27.205, Praga 15.3925, Sofija 3.7525, Varšava 58.25, Madrid 78.50.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.4875, v Londonu, New Yorku in v Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRIJI

Državni papirji so danes tendirali nekoliko slabše: vojna škoda je bila v Ljubljani zaključena po 424. Bančni papirji so neizpremenjeni. Med industrijskimi papirji so bile v Ljubljani zaključene Ruše po 260.

Ljubljana, Vojna odškodnina zaklj. 424, Celjska 158 den., Ljublj. kred. 128 den., Prastrednina 850 den., Kred. zavod 170 den., Vevče 120 den., Ruše zaključek 260, Stavbna 50 denar, Sešir 105 denar.

Zagreb, Drž. pap.: vojna škoda ar. 425—425.50, kasa 425—425.50 (425, 427, 424, 425.50, 425), termi: 4. 423—429.50 (429.50), 5. 432—433.50, 6. 436—437, 12. 437—459.50, 7% inv. pos. 87—87.50 (87), agrari 54.75—55, Bančni pap.: Hipo 57—57.50 (57), Poljo 15.50—16 Hrv. 50 d., Kred. 98 d., Jugo 86—87 (86), Lj. kred. 128 d., Medjun 57.50 d., Nar. 7250—7350, Prastred. 850—860, Srpska 160 d., Zem. 140—142, Elno 147, Ind. pap.: Gutmann 205—210, Slavonia 5—5.50 (5), Slavex 101 d., Danica 145 d., Drava 486 b., Seierana 480—475, Osj. ljev. 177.50—185, Brod vag. 800—802, (800), Union 178—178.50 (177.50—178), Isis 21 d., Ragusa 540 d., Trbovlje 469—470, Vevče 125 d., Piv. Sar. 250 b.

Na veliki petek zagrebska borza ne posluje. Belgrad, Amsterdam 2280—2288, Budimpešta 991.37—994.37, Berlin 1849.50—1352.50, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 799.05—802.05, London 276.08—276.88, New York 56.75—56.95, Pariz 221.63—223.63, Praga 168.32—169.12.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 4 vagoni testonov, 3 vagoni desk in 2 vagona hrastovih podnic, skupaj 9 vagonov. Tendence mirna. Išče se na živ rob rezana smreka-jelka in brzojavni drogovci smreka-jelka 11 m dolžine.

Žito

Danes se je položaj na žitnem trgu nekoliko umiril in promet v pšenici je nepričakovano močno narasel. V cenah ni nobene izpremembe. Tudi na svetovnih tržiščih se je položaj umiril ter tendenca ustalila. Nenavadno živahnost kupčije s pšenico na našem domačem trgu kaže na to, da smat-

trajo kupci, da se je položaj pri nas ustalil in da zaenkrat ni pričakovati nadaljnjega nazadovanja cen. Za ostale predmete je zanimanje slabo, cene pa so neizpremenjene.

V Ljubljani notirajo:

Dež, pridelki (vse samo ponudbe, slov. post. plač. 30 dni, dobava prompt) pšenica bč. 800 do 302.50, april 302.50—305, maj 305—307.50, moka 0g vag. bl. lko. Ljub. plač. po prejemu 425—430, koruza bč. času prim. suha 322.50—325, april 330—333, laplatska lko meja ocar. maj 325—327.50, junij 320 do 322.50, julij avgust 312—315, ječmen bar. pivovar. 345—347.50, bč. ozimni 330—332.50, oves bč. 305—310.

Zaključeni je bilo 39 vagonov laplatske koruze. Tendence mirna.

Novi Sad, Pšenica bač. 246—248, ban. ladja Begej 240—242, sr. 247.50—250, oves 250—252.50, koruza 270—272.50, bač. 4. 272.50—275, 5. 277.50—280, ječmen 255—260, bač. pol. 270—280, moka 0g 340—350, št. 2 320—330, št. 5 300—310, št. 6 285—292.50, št. 7 275—282.50, št. 8 202.50—212.50, otrobi bač. 182.50—187.50, ban. 182.50—185, Promet: 184 vag. pšenice, 15 vag. koruze, 8 vag. moke, skupaj 187 vag.

Radi velikega petka borza v Novem Sadu ne posluje.

Rudimpešta, Tendence prilagodljiva Pšenica maj 25.25—25.48, zaklj. 25.47—25.48, okt. 26—26.24, zaklj. 26.23—26.24, rž maj 23.70—23.85, zaklj. 23.83—23.85, okt. 23.70—24.—, zaklj. 23.98—24. koruza maj 28.50—28.46, zaklj. 28.46—28.47, julij 28.35—28.44, zaklj. 28.40—28.42.

Ceni, čitatel em se priporočajo naslednje tvrdke:

Inserirajte

V

,Slovincu'!

BLAZ JANCAR
sodobnikarstvo
in pisar
LJUBLJANA, Breg 6

POSTROJANI
SLOVENEČ
LETNIK 1928
SE ŠE DOBI

K. Pečenko
trgovina vseh vrst namizja
in čevljarstva po rešitvi
Ljubljana, Sv. Petri cesta 35

Ivan Pakiž
trgovina z juvelij, arami,
slatinami in srebrnino
Ljubljana - Pred Škofijo 15.

PRISTOL & BRICELI
okoslikarja, Ljubljana
Razbojka 4 - Sv. Petra c. 35
Tel. 2908 Ustan. 1901

Prodajna K.T.D.
(H. Ničman)
Ljubljana, Kaplarjeva ul. 2.

NOGAVICE

avilene, svil. flor. cvrtnate, pavolnate damske, moške in otroške, moško perilo, ovratnike, zaplestnice, damske reform hlače, rokavice, kravate, moške in otroške naramnice, žepne robce v veliki izbiri priporočam.

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
PRED ŠKOFIJO 15 • PRED ŠKOFIJO 15

Plačilni natakar

z najboljšimi spričevali, zmoven več jezikov, trezen in čedne zunanosti, v starosti 30 do 40 let, se sprejme v kavarni Union v Ljubljani. Nastop 20. aprila t. l. — Lastnoročno pisana ponudba mora obsegati točen popis vseh dosedanjih služb, opis družinskega stanja, reference, priloži naj se slika zadnjih let. Ponudbe do 5. aprila t. l. na upravo **HOTELA UNION V LJUBLJANI**.

Angela Pozaršek roj. Ponikvar naznanja v svojem, v imenu otrok in vseh ostalih sorodnikov žalostno vest, da je njen srčnoljubljeni soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Franc Pozaršek

strojni ključavničar

dne 28. t. m., previden s tolažili svete vere.

mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 30. marca 1929 ob pol 2 popoldne z lžanske c. 56, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 28. marca 1929.

Samostojnega trgovca

verziranega v občevaranju z odjemalci, Jugoslovan-hrvatski-nemški jezik

se išče za tehnično velepodjetje.

Ponudbe s curriculum vitae na Publicitas d. d., Zagreb, Gundulićeva 11, Pod K 31

Elektrikar

vešč teorije in prakse za visoko in nizko napetost, za vzdrževanje in popravila vseh v to stroko spadajočih del pri rudokopu in zraven spadajočih industrijskih podjetjih, se takoj sprejme. Prosto stanovanje in druge ugodnosti. Lastnoročni prošnji je priložiti prepise spričeval. Ponudbe je poslati na »Prvovrstni a prakso« na upravo lista št. 2977.

Čevljarska zadruga naznanja svojim članom, da je član in bivši dolgoletni načelnik zadruge, gospod

Matej Oblak

čevljar in posestnik

danes dne 27. marca preminul. - Pogreb se bo vršil v petek dne 29. marca t. l. ob 4 popoldne od doma Glince ulica XIII. št. 9 na farno pokopališče na Viču.

Ljubljana, dne 27. marca 1929.

ODBOR.

T. C. Bridges:

Na pomoč!

Roman.

»Potem je pa stvar v redu,« reče Jim, »Sam, najbolje bo, da svojo pot nadaljujeva. Prav nič ne smeva izgubljati časa, ako hočeva prehiteti avto.«

Sam le prikimava in tako sta čez nekaj minut že brodarila proti Appledoru.

Ta zadnji kos vožnje je potekel gladko in čez dvajset minut je bil čoln že zasidran na obali pri Appledoru, fanta pa sta poizvedela za pot v Ludford in že stopala urnih korakov po cesti.

Ludford je bil kako miljo² iz mesta ven in ko sta prišla do vrtnih vrat, sta zagledala veliko, štirivoglato, udobno hišo, ki je stala med lepimi drevesi nekoliko proč od ceste.

»Avta ni videti,« pravi Jim, ko prideta do hišnih vrat. »Morda naju pa Gadsdenov človek sploh ni prehitel.«

»Bova kmalu videla,« odvrne Sam nakratko in pritisne na gumb pri zvoncu.

Skoraj isti hip odpre vrata krepak, polizan možič v modrem seržu (vrsta blaga), ki si začne oba fanta jako prezirljivo ogledovati od nog do glave.

»Oho! Torej sta prišla!« reče neprijazno.

Jim, ki se je zavedal, da od njegove obleke kar curila in zato njegova zunanost ni baš najbolj priporočljiva, zardi, Sama pa vse to ni prav nič zmedlo.

»Če niste slepi, lahko sami vidite, da sva prišla,« odgovori Sam. »Zdaj nama pa morda povejte, za koga naju imate in kaj imate zoper naju!«

»Prav dobro vemo, kdo sta,« ga zavrne možič

* Angleška suha milja meri 1609 m, morska milja pa 1852 m.

pomenljivo. »Če pa hoče izvedeti, kaj imamo zoper vaju, ti pa le to rečem, da bo za vaju najbolje, če izgineta, preden telefoniram na policijo. Poznamo vaju prav dobro!«

Zdaj pa se odjunači Jim.

»Lahko pokličete policijo, ako vas je volja,« reče dostojanstveno. »Ker pa nisva naredila nič slabega, ne morem uvideti, čemu naj vam bo. Prišla sva, da govoriva s profesorjem Thoroldom.«

»Kar se vama pa ne bo posrečilo,« se odreže polizani možič na kratko in s temi besedami zaloputne vrata fantoma pred nosom.

6. Nepričakovano svidenje.

Sam se spogleda z Jimom v neizmernem začudenju in pravi:

»Ta človek je lump!«

»Ne on!« ga zavrne Jim. »Gadsdenov sel je prišel pred nama semkaj in vse te ljudi pred nama posvaril.«

Sam ošpiči ustnice in žalostno zažvižga.

»Tako torej stojijo te stvari!« pravi počasi.

Jim stoji in gleda na zaprta vrata, čelo pa se mu zmrača in tudi on reče počasi:

»Do Thorolda morava priti tako ali drugače. Mišlim pa, da bova morala oprezovati in čakati.«

Še preden pa je mogel Sam odgovoriti, se vrata zopet sunkoma odpro, polizani možič stopi med podboje ter ježno veli:

»Poberita se! Če tu postajata, se pregrešita zoper zasebno last in vaju zaradi tega lahko tožim. Ako mi nista v dveh minutah zunaj vrtnih vrat, vama zastavim svojo častno besedo, da bom poklical policijo.«

Jim plane naprej in pravi resno:

»Prišel sem petdeset milj daleč, da govorim s profesorjem Thoroldom in mola zadeva je nujna.«

Polizani možič pogleda Jima in ga vpraša: »Za kaj pa gre?«

»Njegov nečak,« odgovori Jim hitro, »za njegovega nečaka v Braziliji gre. Imam za profesorja Thorolda vest od njega.«

Polizani možič nabere ustnice v zaničljivo mrdanje in pravi zasmehljivo:

»Tako, tako, to je torej tista zadeva. No potem vama pa lahko povem, da to novico že imamo, gospod, ki jo je prinesel, je pa Mr. Thorolda tudi posvaril, da bosta za njim prišla dva potepa z neko zlagano storiijo. Zdaj pa kar lepo izginita in svetujeta vama, da se pobereta, odkoder sta prišla, prej preden zaideta v resne škripe.«

Jim je bil hude krvi in čeprav jo je navadno znal obvladati, zdaj mu je pa le vzkipela.

»Vi teslo!« zakriči in plane naprej. »Tisti prvi sel je lagal, ne pa midva! Pustite me, da vidim profesorja le za eno minuto, pa ga bom prepričal.«

»Videl boš Barnstaplesko³ ječo odznotraj, to boš ti videl!« ga zavrne možič, stegne pri teh besedah svojo roko in sune Jima v prsi, da je odletel in se opotekel. Če bi ga Sam ne bil ujel, bi bil padel na pesek. Nato pa se vrata drugič s treskom zaloputnejo.

Sam, po navadi tako miren, je kar zdivil.

»Pridi ven!« reče rjul. »Pridi ven, govedol! Pridi, da te naklestim!«

»Pusti ga, Sam,« pravi Jim rezko. »Na ta način si ne bova pomagala. Čisto prav mi je, kaj sem se pa dal premagati togoti in vpil nad njim!«

»Videl je le svojo dolžnost izpolnil. Brez dvoma mu je profesor tako naročil.«

V tem hipu pridejo skozi vrtna vrata trije fantje. Ko ugledajo Jima in Sama, se ustavijo.

»Glej, saj sta tukaj!« vzklikne eden izmed njih z glasom velikega presenečenja. Steče naprej in smeja kriči: »Prijetelja! All vesta, da smo za vama pretekli vse mesto!«

* Barnstaple (Barnstapi) je mesto ob Bristolskem zalivu.

Za Velikonočne praznike!

Din 89.-
8650-00751
Dečki fleksibilni čevlji, črni lak in v modernih barvah.

Din 109.-
8870-62739
Dečki fleksibilni čevlji, črni lak, komb. sive, rujave bokse komb. drap.

Din 149.-
9842-66713
Čevlje za dečke iz la. laka in v modernih barvah.

Din 229.-
9645-00415
V samum barvi (svetlo drap) novost sezone.

Din 229.-
9875-60304
Iz la. laka.

Din 199.-
9665-80406
V oak, drap in rošé barvi z kožnim podložkom.

Din 199.-
1645-80920
Iz la. boksa v drap, črni in rujavi barvi.

Din 249.-
8645-84734
Na okvir šivane čevlje v samum komb. rujavi barvi. Iz la. laka Din 229.-

Din 269.-
9937-40719
Od dobrega boksa na okvir šivane, rujave in črne barve.

Din 299.-
9637-60721
Iz la. telečjega boksa, rujave ali črne barve. Iz la. laka.

RODINA

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Prodajalka

Izučena v trgovini z mešanim blagom, išče mesto. Gre najraje na deželo in bi pomagala tudi pri gospodinjstvu. Ponudbe na oglasni oddelek »Slovenca« pod značko »Pridna in poštena«.

Starejša služkinja

Ki zna navadno kuhati in opravljati vrtna in tudi poljska dela, želi primerne stalne službe. Ponudbe pod »Zanesljiva« na upravo »Slovenca«.

Službodobe

Plačilna natakarica

in druga natakarica-donašalka se sprejmeta za takoj v gostilni Keršič v Šiški. — Predstaviti se je vsak dan med 12 in 14 ter od 18 naprej.

Samostojen vrtnar

Ki se dobro razume na sočivje in cvetje, se sprejme takoj v službo. Ponudbe je obrniti na Hotel Petran, Bled.

Krojaški pomočnik

se sprejme takoj. Franc Konjar, p. Smlednik 18.

Dva ključavničarska pomočnika

za umetno delo, se takoj sprejmeta. Naslov v upravi Slov. pod št. 3067.

Kupimo

Trepetlikovo

mlado brstje (popje) — kupim. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3137.

Knjižgoveški stroj

kupim. Ponudbe in opis stroja na naslov Konrad Heržič, Velika nedelja.

Prodamo

Chevrolet auto

popolnoma nov, model 1928, odprt, z 2 rezervnimi kolesoma, spredaj z odbijačem ter posebnimi stranskimi stekli, plačana državna taksa za leto 1929., se prodaja. — Cena 51.000 Din. — Naslov v upravi lista pod št. 3139.

Krasno papigo

krotko, ki izgovarja že več besed, prodaja Vinko Vidmar, pekarna, Zelena jama 197, Ljubljana.

Landauer voz

skoro nov, lep, prodam po nizki ceni. — Nadalje gik, popol. nov. Naslov v upravi Slov. št. 3068.

Dve opici

v velik. verice, krasni živalci, prodaja skupno ali posamezno Vidmar Vinko, pekarna, Zelena jama 197, Ljubljana.

Ajdovega medu

10.000 kg, pristnega, kilogram 15—17 Din. — Ponudbe vsaj 50 kg pošljite Čebelar, podružnici prof. Pavlič, Murska Sobota.

Pletilni stroj

dobro ohranjen, št. 8 — 60 cm, napredaj. Naslov v upravi pod št. 3160.

Puhasto perje

kg 38 Din. razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dokler traja zaloga. L. Brozović, kemiška čistilna perja. Zagreb, Ilica 82.

Vnajem

Poslovni lokal

obstoječ iz ene večje ozioroma dveh srednje velikih sob, z elektriko, po možnosti tudi vodovodom, išče za takoj Turistovski klub »Skala« v Ljubljani. — Ponudbe z navedbo najemnine na upravo Slov. pod: Skala.

Objave

Občni zbor

ima Društvo Dečji in materinski dom kraljice Marije v Ljubljani v ponedeljek dne 15. aprila 1929 ob 6 zvečer v Ljubljani, Lipičeva ulica 16, z običaj. dnevnim redom.

Stanovanja

Sobo

opremljeno, s posebnim vvhodom v I. nadstr., oddam. Naslov v upravi pod št. 3138.

Stanovanje

se odda, komfortno, v novi vihi, meblovano ali nemeblovano, z 2, 3 ali 4 sobami in vsemi pritliklinami. — Stanovanje s sobo in kuhinjo; dve mesečni sobi, strogo separatno, električna luč. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 3181.

Svetlo sobo

z elektriko oddam eni ali dvema osebama. Naslov pove oglasni oddelek »Slovenca« pod št. 3177.

Sobo in kuhinjo

oddam stranki brez otrok. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 3136.

Posrestva

Prodaj hišo

v Šmarci pri Kamniku št. 11, 15 minut od žel. postaje. Hiša pritlična, v lepem stanju, 3 sobe, kuhinja, jed. shramba, veža, klet in prostorno podstrešje. Sadni in zelenjadni, vrt v izmeri 4100 m² s 125 sadnimi drevesi. Cena 80.000 Din.

Razno

Orehe

nudimo po Din 7-25 pri odjemu najmanj 25 kg. — Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska c. 5.

Klavirji

pianini in harmoniji, najboljših inozemskih svetovnih tvrdk vedno v zalogi! Znižane cene! Oddaja se tudi na obroke! Vsa popravila in uglaševanja strokovno in po zmernih cenah. M. Ropas — Celje.

Semenski češki oves

grahoro, domačo lucerno, črno deteljo, peso in različna travna semena dobite pri Fran Pogačnik — Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Polenovko

vsak dan v velikem tednu sveže namočeno, kakor tudi vse specerijsko blago priporoča Rugolf Kovačič, Ljubljana

Tvrda A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24 nudi najceneje vse vrste nosenih moko in druge mletvske izdelke. Zahtevajte cenik!

Vsakovrstno

zlato kupnje

po najvišjih cenah. CERNE, tvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Ajdova

moka 5 Din

garantirano pristna, od 25 kg naprej Pošilja Pavel Sedel, umetni mlin. Javornik, Gorenjsko.

Spainice

Jedilnice

in drugo pohištvo lastnega izdelka, z večletno garancijo, kupite najceneje pri Andreju Kregar, tovarniška zaloga pohištva, št. Vid n. Ljubljano, naspr. kolodv. Vižmarje. Zahtevajte cenik!

Širite »Slovenca«!

Rokavice
Nogavice in vse
druge modne
predmete za
dame in gospode
nudi najceneje
Srečno Vršiča nasi.

V. Lesjak, Šelenburgova ulica 3

Premnul je naš nadvse ljubljani papa, gospod

KAREL SKALA

trgovec in posestnik

po dolgotrajni in mučni bolezni danes ob 12.

Blagopokojnega spremimo k večnemu počitku v rodbinsko grobnico na Žalah v soboto dne 30. marca ob 1/2 3 popoldne.

Kamnik, dne 28. marca 1929.

RODBINA SKALA.